

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY DOBRZYCA
W MIEJSCOWOŚCIACH: CZARNUSZKA, KOŹMINIEC, IZBICZNO,
KARMIN I STRZYŻEW**

Dobrzyca, 2019 r.

SPIS TREŚCI

1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	3
2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZENIU PROGNOZY	7
3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	8
4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO ...	9
5. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA	10
5.1. Uwarunkowania społeczno-gospodarcze rozwoju miasta i gminy Dobrzyca.....	10
5.2. Charakterystyka środowiska przyrodniczego	10
6. Charakterystyka, analiza i ocena stanu środowiska na terenie objętym opracowaniem	18
6.1. Stan zagospodarowania i środowiska przyrodniczego	18
6.2. Potencjalne zmiany zagospodarowania oraz stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	19
6.3. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	20
6.4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o <i>ochronie przyrody</i>	20
7. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO I JEGO ELEMENTY	20
7.1. Przewidywane oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony Obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów	20
7.2. Wpływ na różnorodność biologiczną, faunę i florę	21
7.3. Wpływ na ludzi.....	22
7.4. Wpływ na wody powierzchniowe i podziemne	23
7.5. Wpływ na powietrze	24
7.6. Wpływ na klimat	25
7.7. Wpływ na powierzchnię ziemi	25
7.8. Wpływ na krajobraz.....	25
7.9. Wpływ na zasoby naturalne	26
7.10. Wpływ na zabytki.....	26
7.11. Wpływ na dobra materialne.....	26
8. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, W TYM NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	27
9. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE BIORĄC POD UWAGĘ CELE I GEOGRAFICZNY ZASIĘG DOKUMENTU ORAZ CELE, PRZEDMIOT OCHRONY I INTEGRALNOŚĆ OBSZARU NATURA 2000	28
10. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU PONADLOKALNYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	29
11. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	31

1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przedmiotem oceny zawartej w niniejszej prognozie są ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca w miejscowościach: Czarnuszka, Koźminiec, Izbiczno, Karmin i Strzyżew zwanego dalej „planem”. Omawiany projekt planu zawiera ustalenia, o których mowa w art. 15 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945).

Cały obszar objęty planem Dobrzyca objęty jest obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego z dnia 23 października 2006 r. – uchwała nr XXXVII/210/06 Rady Gminy Dobrzyca.

Celem regulacji zawartych w ustaleniach planu jest m.in.:

- aktualizacja ustaleń planu w odniesieniu do złożonych wniosków w celu umożliwienia zamierzeń inwestycyjnych oraz dostosowanie do obowiązujących przepisów z zakresu planowania przestrzennego;
- określenie parametrów zabudowy i wskaźników zagospodarowania terenów;
- uwzględnienie zasad i obowiązujących przepisów z zakresu ochrony środowiska.

Przedmiotem ustaleń planu są:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczone na rysunku planu: załącznik nr 2 (Koźminiec) – symbolami: 2.MN1, 2.MN2, 2.MN3, 2.MN4;
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wraz z zabudową usługową, oznaczone na rysunku planu:
 - a) załącznik nr 2 (Koźminiec) – symbolami: 2.MN/U1, 2.MN/U2, 2.MN/U3,
 - b) załącznik nr 3 (Izbiczno) – symbolem 3.MN/U,
 - c) załącznik nr 4 (Karmin) – symbolem 4.MN/U;
- teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, oznaczony na rysunku planu – załącznik nr 2 (Koźminiec) – symbolem 2.MW;
- teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami, oznaczony na rysunku planu – załącznik nr 5 (Strzyżew) – symbolem 5.MW/U;
- tereny zabudowy usługowej oznaczone na rysunku planu:
 - a) załącznik nr 2 (Koźminiec) – symbolem: 2.U,
 - b) załącznik nr 3 (Izbiczno) – symbolem 3.U,
- teren sportu i rekreacji oznaczony na rysunku planu – załącznik nr 1 (Czarnuszka) – symbolem 1.US;
- tereny kultury i kultury fizycznej, oznaczony na rysunku planu - załącznik nr 1 (Czarnuszka) – symbolem 1.UKF;
- teren infrastruktury technicznej – elektroenergetyki, oznaczony na rysunku planu – załącznik nr 1 (Czarnuszka) – symbolem 1.E.

2. Ustala się następujące przeznaczenie terenów komunikacji:

- tereny przeznaczone pod poszerzenie dróg publicznych klasy dojazdowej - załącznik nr 1 (Czarnuszka), oznaczone na rysunku planu symbolami 1.KDDp1, 1.KDDp2;
- teren przeznaczony pod poszerzenie drogi publicznej klasy lokalnej - załącznik nr 2 (Koźminiec) oznaczony na rysunku planu symbolem 2.KDLp;
- tereny przeznaczone pod poszerzenie dróg publicznych klasy zbiorczej:
 - załącznik nr 2 (Koźminiec) oznaczony na rysunku planu symbolem 2.KDZp,

– załącznik nr 3 (Izbiczno) oznaczone na rysunku planu symbolami 3.KDZp1, 3.KDZp2.

Projekt miejscowego planu powiązany jest z ustaleniami obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca.

Dla obszaru objętego opracowaniem obowiązują obecnie ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca, uchwalonego uchwałą nr XXXVII/210/2006 Rady Gminy Dobrzyca z dnia 23 października 2006 r.,

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081) prognoza oddziaływania na środowisko:

- 1) zawiera:
 - a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
 - b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
 - c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
 - d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
 - e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;
- 2) określa, analizuje i ocenia:
 - a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
 - b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
 - c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody*,
 - d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
 - e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- 3) przedstawia:
 - a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
 - b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku

rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Projekt planu zawiera ustalenia, o których mowa w art. 15 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945).

Ponadto w projekcie planu zostały wprowadzone między innymi poniższe zapisy.

W zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego projekt planu ustala:

- nakaz sytuowania budynków z uwzględnieniem wyznaczonych na rysunku planu obowiązujących i nieprzekraczalnych linii zabudowy z zastrzeżeniem pkt 2;
- dopuszczenie wysunięcia poza obowiązujące i nieprzekraczalne linie zabudowy pochylni i spoczników oraz, na odległości nie większą niż 1,5 m, okapów, gzymsów i schodów zewnętrznych, z wyjątkiem linii zabudowy wyznaczonych na rysunku planu w granicy opracowania planu;
- dla istniejącej zabudowy dopuszczenie rozbiórki, remontu, przebudowy oraz, z zachowaniem ustaleń w planie, rozbudowy i nadbudowy;
- dla istniejącej zabudowy dopuszczenie zachowania geometrii dachów, wysokości budynków, liczby kondygnacji, kolorystyki elewacji i dachów stromych oraz użytych materiałów dachów stromych, w przypadku remontu, przebudowy i rozbudowy;
- dla istniejących budynków lub ich części zlokalizowanych poza liniami zabudowy dopuszczenie rozbudowy i nadbudowy z zachowaniem tej samej odległości od drogi lub od linii rozgraniczającej tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania z zachowaniem pozostałych ustaleń w planie;
- dopuszczenie lokalizacji dojazdów, obiektów małej architektury, sieci i innych urządzeń infrastruktury technicznej;
- zakaz sytuowania wszelkich obiektów i urządzeń tymczasowych, o ile dalsze przepisy niniejszej uchwały nie stanowią inaczej oraz z dopuszczeniem obiektów przeznaczonych do czasowego użytkowania w trakcie realizacji robót budowlanych;
- zakaz stosowania blachy falistej i blachy trapezowej jako materiału elewacji budynków i garaży;
- kolorystykę elewacji budynków: biel, odcienie szarości, pastelowe oraz zastosowanych materiałów budowlanych w kolorach dla nich naturalnych z wyjątkiem tynków;
- zasada stosowania kolorystyki elewacji budynków, określona w pkt 9, dotyczy 80% powierzchni każdej ze ścian budynków;
- kolorystykę dachów stromych: odcienie czerwieni, brązów, szarości, czarny lub grafitowy;
- materiał dachów stromych: dachówka cementowa, ceramiczna lub pokrycia dachówkopodobne;
- dopuszczenie lokalizacji tablic informacyjnych.

W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu projekt planu ustala:

- nakaz aby oddziaływanie wynikające z przeznaczenia terenu nie powodowało przekroczenia standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych, poza terenem, do którego inwestor posiada tytuł prawny;
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko z dopuszczeniem inwestycji celu publicznego;
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko z dopuszczeniem inwestycji celu publicznego;
- dopuszczenie niwelacji terenu;

- w zakresie ochrony przed hałasem:
 - a) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczone na rysunku planu symbolem MN – kwalifikowane są jako tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zgodnie z zapisami przepisów odrębnych,
 - b) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wraz z zabudową usługową oznaczone na rysunku planu symbolem MN/U – kwalifikowane są jako tereny mieszkaniowo-usługowe, zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - c) teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, oznaczony na rysunku planu symbolem MW - kwalifikowany jest jako teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - d) teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami, oznaczony na rysunku planu symbolem MW/U - kwalifikowany jest jako teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego i teren mieszkaniowo-usługowy, zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - e) teren sportu i rekreacji oznaczony na rysunku planu symbolem US oraz teren kultury i kultury fizycznej, oznaczony na rysunku planu symbolem UKF – kwalifikowane są jako tereny rekreacyjno-wypoczynkowe zgodnie z przepisami odrębnymi.

W projekcie planu uwzględniono wymogi ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

W prognozie oddziaływania na środowisko uwzględnia się także informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów, powiązanych z projektem planu.

W projekcie planu zawarte zostały cele przedstawione w poniższych dokumentach:

- Strategia Rozwoju Województwa Wielopolskiego, która za jeden z celów obiera utrzymanie obecnego stanu środowiska na poziomie gwarantującym następnym pokoleniom korzystanie z niego w stopniu równym, w jakim korzysta pokolenie obecne, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Szczególne znaczenia nabiera z jednej strony korzystanie z zasobów w sposób racjonalny, a z drugiej, korzystanie przyczyniające się do rozwoju. Realizacja tego celu powinna odbywać się przy minimalizowaniu negatywnego wpływu działalności gospodarczej na środowisko:
 - projekt planu realizuje powyższe zapisy umożliwiając rozwój danych obszarów ograniczając antropopresję poprzez odpowiednie zapisy dotyczące m.in.: ograniczenia intensywności zabudowy i określenia minimalnej powierzchni terenów biologicznie czynnych, ograniczenie lokalizacji przedsięwzięć zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziałujących na środowisko, podłączenia do odpowiednich sieci infrastruktury technicznych oraz nakazu stosowania paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi, energii elektrycznej lub odnawialnych źródeł energii, zgodnie z przepisami odrębnymi.
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, gdzie do najważniejszych kwestii związanych z ochroną przyrody należą:
 - ochrona przyrody i przywracanie walorów środowiskowych:
 - ograniczenie lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, wymagania dotyczące przyłączenia do odpowiednich sieci infrastruktury technicznej oraz stosowania paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi, energii elektrycznej lub odnawialnych źródeł energii, zgodnie z przepisami odrębnymi – ograniczenie

- antropopresji;
- zachowanie, wzbogacanie lub odtwarzanie różnorodności biologicznej i krajobrazowej:
 - określenie odpowiedniego udziału powierzchni terenu biologicznie czynnego;
- racjonalne wykorzystanie złóż kopalin:
 - nakaz zachowania ustaleń przepisów odrębnych w granicach złoża gazu ziemnego „Jarocin” oraz na obszarze i terenie górniczym gazu ziemnego „Jarocin”, obejmujących jeden obszar planu;
- racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego dla rozwoju energii ze źródeł odnawialnych:
 - dopuszczenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii do celów grzewczych;
- zagospodarowanie obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi – nie dotyczy.

2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZENIU PROGNOZY

Procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przebiegała równoległe do toku tworzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będącego przedmiotem opracowania. Sporządzono ją przy zastosowaniu metod opisowych, analiz jakościowych wykorzystujących dostępne informacje o stanie środowiska oraz oceny skutków przewidywanych zmian w środowisku, na podstawie których wyciągnięto określone wnioski. Dokonano inwentaryzacji urbanistycznej, w tym analizy materiałów przedstawiających stan istniejący obszaru (np. zdjęcia, w tym zdjęcia satelitarne, lotnicze, mapy), aby jak najbardziej szczegółowo scharakteryzować dany obszar oraz jego stan środowiska. Następnie zapoznano się z dokumentami strategicznymi przedstawiającymi uwarunkowania danego obszaru (także środowiskowe) oraz zalecany kierunek rozwoju przestrzennego. W celu scharakteryzowania i oceny stanu środowiska posłużono się także innymi opracowaniami, raportami o stanie środowiska a także danymi odnoszącymi się bezpośrednio lub, w przypadku ich braku, pośrednio do danego terenu. Dzięki opisom środowiska wykraczającym poza granice opracowania można było uzyskać informacje o powiązaniach badanego obszaru z regionalnym i krajowym systemem środowiska przyrodniczego, co było pomocne w określeniu ponadlokalnego znaczenia danych elementów środowiska.

W przedstawionej prognozie wykorzystano między innymi następujące źródła (w tym źródła internetowe) oraz akty prawne:

- *Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081);
- *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2018 r. poz. 799 z późn. zm.);
- *Ustawa o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2018 r. poz. 142 z późn. zm.);
- *Ustawa Prawo wodne* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1566 z późn. zm.);
- *Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko*;
- *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2010 nr 213, poz. 1397);
- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca*;
- *Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce. Raport 2017, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu*;
- *Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w 2017 r.*

- Ocena stanu jednolitych części wód za 2016, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu;
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2017, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu;
- <http://www.poznan.wios.gov.pl> – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu;
- <http://www.psh.gov.pl/> – Państwowa Służba Hydrogeologiczna;
- <http://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/MIDASGIS> – Państwowy Instytut Geologiczny – MIDAS;
- <http://btsearch.pl/> – wyszukiwarka stacji bazowych telefonii komórkowej GSM i UMTS;
- www.geoportal.gov.pl – Geoportal;
- <http://geoserwis.gdos.gov.pl> – Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska;
- <http://www.psh.gov.pl/> – Państwowa Służba Hydrogeologiczna;
- Główny Urząd Statystyczny – Bank Danych Lokalnych;
- Kondracki J., 1994: *Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne*, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa;
- Matuszkiewicz J.M., 1993, *Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne Polski*, Prace Geograficzne IGiPZ PAN, 158;
- Krygowski B., mapa geomorfologiczna niziny Wielkopolsko-Kujawskiej;
- Mapa hydrograficzna, Geoportal;
- Aktualizacją programu ochrony środowiska dla gminy Dobrzyca na lata 2011-2014 z perspektywą na lata 2015-2018;
- Ewidencja gruntów i budynków gminy Dobrzyca.

3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Według art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko państwa członkowskie Unii Europejskiej (w tym Polska) monitorują znaczący wpływ na środowisko, wynikający z realizacji planów i programów, aby między innymi, określić na wczesnym etapie nieprzewidziany niepożądany wpływ oraz aby mieć możliwość podjęcia odpowiedniego działania naprawczego.

Metody oraz częstotliwość przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień w/w planu miejscowego uwzględniać będą w szczególności:

- przepisy dotyczące Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w szczególności w zakresie monitoringu środowiska prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska;
- gminne plany i programy szczegółowe opracowywane w oparciu o przepisy odrębne oraz wydane decyzje administracyjne z zakresu ochrony środowiska.

Wpływ ustaleń projektu planu, który jest przedmiotem opracowania, na środowisko przyrodnicze w zakresie: dotrzymywania standardów jakości środowiska dotyczących hałasu, czystości powietrza, czystości wód kontrolowany będzie w ramach uzyskiwania decyzji administracyjnych dotyczących wprowadzania substancji lub energii, powodujących zanieczyszczenie do wszystkich komponentów środowiska z niektórych, wskazanych przepisami, rodzajów instalacji. Natomiast wpływ inwestycji na środowisko w odniesieniu występujących długofalowych zmian jakości elementów przyrodniczych (stanu wód, stanu

czystości powietrza atmosferycznego) i przyczyn tych zmian kontrolowany będzie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane będą corocznie w Raportach o stanie środowiska, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji, ale źródłami danych w tym zakresie mogą też być: Wojewódzka Baza Danych (prowadzona przez Marszałka Województwa), źródła administracyjne wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia), czy badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego. Monitoring realizacji ustaleń planu zaleca się prowadzić w cyklu 4-letnim – w odniesieniu do materiałów opracowywanych na potrzeby Gminnego Programu Ochrony Środowiska. Dokonując analizy i oceny stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska należy pamiętać, że muszą się one odnosić do obszaru objętego projektem planu. Za najistotniejsze z punktu widzenia ochrony środowiska, należy uznać monitorowanie w zakresie ochrony powietrza oraz ochrony wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniem i oddziaływania w zakresie hałasu.

Po okresowym zebraniu danych, należy poddać je wnikliwej analizie i w przypadku stwierdzenia przejawów ewentualnych, niekorzystnych zmian środowiska przedsięwziąć stosowne działania zapobiegające, lub kompensujące niekorzystne tendencje.

4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Obszar gminy Dobrzyca położony jest w odległości ok. 200 km od najbliższej granicy państwa, dlatego nie ma podstaw do prognozowania dalekosiężnych, transgranicznych oddziaływań na środowisko. Nie projektuje się też funkcji zmieniających warunki siedliskowe i gruntowo-wodne na tak dużą skalę. Wobec powyższego, nie zachodzi prawdopodobieństwo wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko.

5. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA

5.1. Uwarunkowania społeczno-gospodarcze rozwoju miasta i gminy Dobrzyca

Dobrzyca jest gminą miejsko-wiejską położoną w środkowo-zachodniej Polsce w centralnej części województwa wielkopolskiego. Jest jedną z sześciu gmin powiatu pleszewskiego. Od północy graniczy z gminami Jarocin i Kotlin, od zachodu z gminą Koźmin Wielkopolski, od południa z gminami Rozdrażew, Krotoszyn i Raszków, a od wschodu z gminą Pleszew. Przez obszar gminy nie przebiegają żadne drogi krajowe ani wojewódzkie, jednak znajduje się aż siedemnaście dróg powiatowych. Główne z nich łączą Pleszew z Krotoszynem i Koźminem Wlkp. oraz Ostrów Wlkp. z Jarocinem i krzyżują się w mieście Dobrzyca. W gminie nie ma żadnych linii kolejowych, ale do 1986 r. funkcjonowała wąskotorowa Krotoszyńska Kolej Dojazdowa z Krotoszyńska do Pleszewa. Przez gminę przebiega lokalny łącznik Transwielkopolskiej Trasy Rowerowej.

Gmina Dobrzyca, która od stycznia 2014 r. stała się gminą miejsko-wiejską, poza rolnictwem zaczyna rozwijać się w coraz większym stopniu w kierunku produkcyjnym, mieszkalnym, a także usługowym. W granicach gminy zlokalizowane są zakłady produkcyjne, które są źródłem miejsc pracy, co wpływa pozytywnie na osadnictwo w gminie. Położenie gminy w niedalekiej odległości od dróg krajowych i wojewódzkich oraz duże tereny wolne od zabudowy stanowią dodatkowe atuty dla możliwości inwestowania w gminie.

Powierzchnia gminy Dobrzyca wynosi około 117 km². Według danych Głównego Urzędu Statystycznego liczba mieszkańców gminy w 2017 r. wynosiła 8 228 i nieznacznie się zmniejszyła w stosunku do lat poprzednich (BDL GUS).

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2014 r. (brak danych dla późniejszych lat) użytki rolne w gminie razem zajmowały 10 350 ha (około 90% ogólnej powierzchni gminy). Grunty leśne wraz z zadrzewieniami i zakrzewieniami obejmowały obszar o powierzchni 865 ha, w tym 840 ha – lasy (BDL GUS, dane na rok 2014). Lesistość gminy wynosiła więc około 7%. Pozostałe tereny to głównie tereny zabudowane i zurbanizowane (399 ha) oraz inne w tym przede wszystkim nieużytki (42 ha) i tereny pod wodami (11 ha).

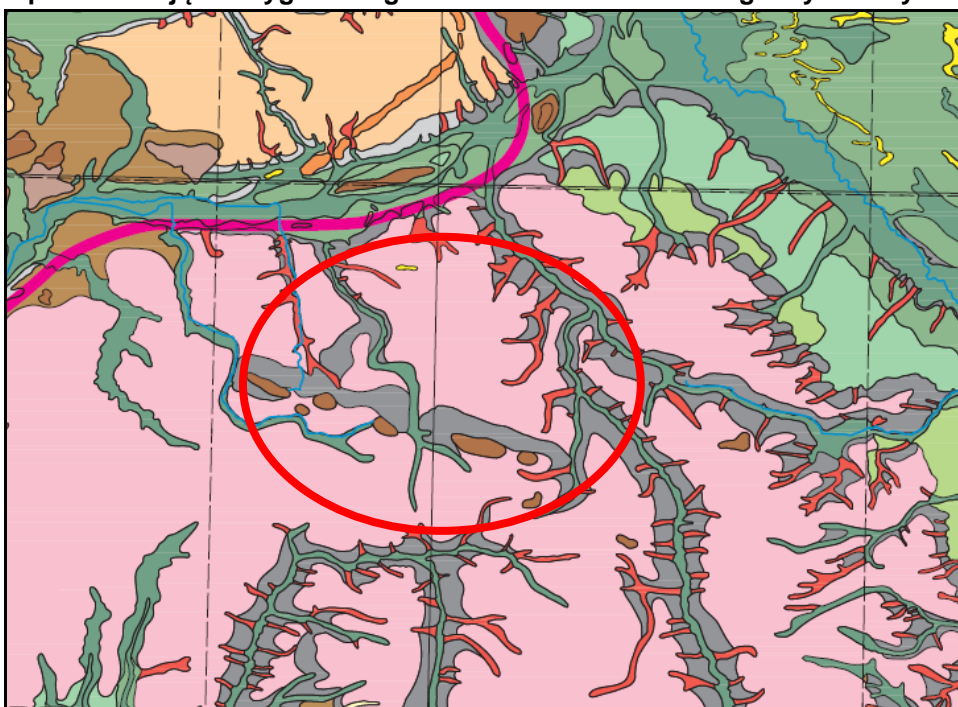
5.2. Charakterystyka środowiska przyrodniczego

Według regionalizacji fizycznogeograficznej Polski Kondrackiego (1994) gmina Dobrzyca leży na Wysoczyźnie Kaliskiej, należącej do makroregionu Nizina Południowowielkopolska i podprowincji Niziny Środkowopolskie.

Rzeźba terenu i morfologia

Obszar gminy Dobrzyca jest całkowicie płaski, z wyjątkiem niewielkich dolin rzecznych. Takie ukształtowanie terenu jest korzystne z punktu widzenia rolnictwa i osadnictwa. Według podziału morfologicznego Wielkopolski B. Krygowskiego, gmina leży na obszarze wysoczyzny morenowej płaskiej poprzecinanej przez doliny rzeczne – terasy zalewowe wraz ze stokami i zboczami (Ryc. 2).

Ryc. 1. Fragment mapy geomorfologicznej niziny Wielkopolsko-Kujawskiej pod redakcją B. Krygowskiego z zaznaczeniem obszaru gminy Dobrzyca

Wody podziemne

W roku 2016 na terenie Polski wyznaczono 172 jednolite części wód podziemnych obejmujących wody podziemne, które występują w warstwach wodonośnych o porowatości i przepuszczalności, umożliwiającym pobór wód znaczący w zaopatrywaniu ludności w wodę lub przepływ o natężeniu znaczącym dla kształtowania pożądanego stanu wód powierzchniowych i ekosystemów lądowych. Jednolita Część Wód Podziemnych oznacza określoną ilość wód podziemnych występującą w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych. Zgodnie z art. 59 ustawy Prawo wodne celem środowiskowym dla jednolitych części wód podziemnych jest:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

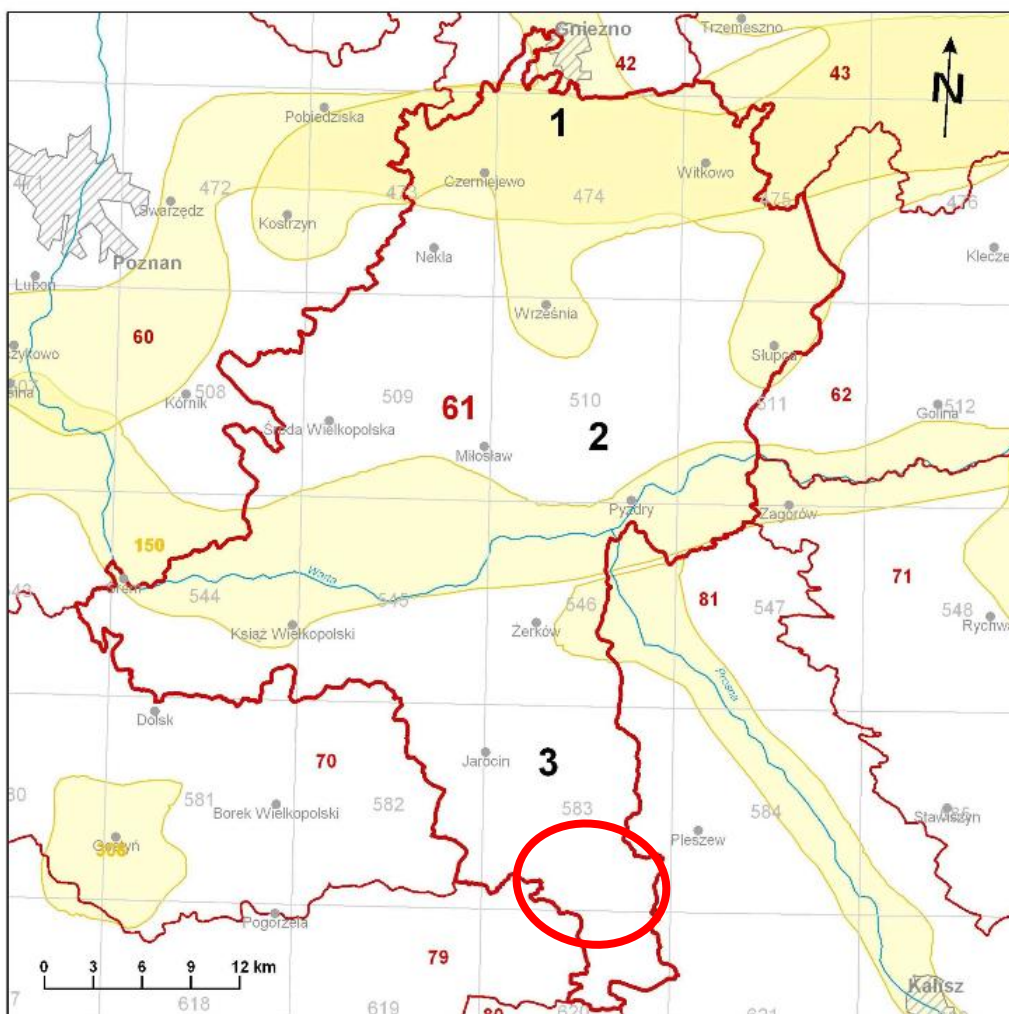
Realizując powyższe cele podejmuje się w szczególności działania określone w programie wodno-środowiskowym kraju, polegające na stopniowym redukowaniu zanieczyszczenia wód podziemnych przez odwracanie znaczących i utrzymujących się tendencji wzrostowych zanieczyszczenia powstałego w wyniku działalności człowieka.

Gmina Dobrzyca leży w zdecydowanej większości na terenie JCWPd nr 61. Teren gminy położony jest także w niewielkich fragmentach na obszarze JCWPd nr 79 oraz JCWPd nr 81. (Ryc. 2). Na stronie internetowej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu zamieszczono wyniki badań wód podziemnych prowadzonych w sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego w 2017 r. Zgodnie z tą oceną na obszarze JCWPd nr 61 zlokalizowano 6 punktów kontrolnych, z których dla 3 określono klasę jakości wód jako III (zadawalająca) i dla 3 jako IV (niezadawalająca). Na terenie gminy Dobrzyca nie znajdował się żaden punkt kontrolny. W najbliższym położonym punkcie monitoringu, w miejscowości Wałków w gminie Koźmin Wielkopolski stwierdzono IV klasę końcową czystości wody. Klasa IV to wody

niezadowalającej jakości, w których wartości wskaźników jakości wody są podwyższone w wyniku naturalnych procesów oraz słabego oddziaływania antropogenicznego. Większość wskaźników jakości wody przekracza wartości dopuszczalne jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Dla JCWPd zasadniczym celem środowiskowym jest zachowanie dobrego stanu chemicznego i dobrego stanu ilościowego.

Obszar gminy Dobrzyca znajduje się poza Głównymi Zbiornikami Wód Podziemnych.

Ryc. 2 Lokalizacja obszaru gminy Dobrzyca na tle jednolitych części wód podziemnych

Wody powierzchniowe

Przez gminę Dobrzyca przepływają rzeki Lutynia (we wschodniej części) i jej dopływ – Patoka (przez centralną część gminy, w tym miasto Dobrzyca). W części południowej znajdują się również mniejsze rzeki: odcinek Orli (w Koźmińcu) oraz Trzebówka (w Trzebowej). Obszar gminy należy przede wszystkim do zlewni rzeki Warty (Lutynia i Patoka), natomiast rzeka Orla jest dopływem Baryczy bezpośrednio dopływającej do Odry. Na obszarze gminy nie ma żadnych jezior ani większych zbiorników wodnych. Na Lutyni planuje się w przyszłości powstanie sztucznego zbiornika poprzez spiętrzenie jej wód. Patoka natomiast zaliczona jest do wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa.

Celem środowiskowym dla jednolitych części wód powierzchniowych niewyznaczonych jako sztuczne lub silnie zmienione, jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu, tak aby

osiągnąć dobry stan tych wód, a także zapobieganie pogorszeniu ich stanu. Celem środowiskowym dla sztucznych i silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych jest ochrona tych wód oraz poprawa ich potencjału ekologicznego i stanu chemicznego, tak aby osiągnąć dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny wód powierzchniowych, a także zapobieganie pogorszeniu ich potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego. Cele te realizuje się przez podejmowanie działań wskazanych dla poszczególnych części wód.

Ocenę stanu jednolitych części wód powierzchniowych płynących za rok 2017 wykonano na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych oraz Wytocznych GIOŚ.

Gminę Dobrzyca swym zasięgiem obejmuje cztery jednolite części wód: Lutynia do Radowicy (PLRW60001618524), Giszka (PLRW6000161849329), Ner (PLRW600017184949) oraz Lubieszka (PLRW600016185269). Wyniki dla poszczególnych jednolitych części wód na terenie gminy Dobrzyca zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tab. 1. Wyniki badań, klasyfikacja wskaźników i oceny JCW położonych na terenie gminy Dobrzyca; (źródło: WIOŚ Poznań)

Nazwa jednolitej części wód [europejski kod JCW]	punkt pomiarowo-kontrolny	Rok	Klasa elementów biologicznych	Klasa elem. hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	klasa elementów chemicznych	Stan
Lutynia do Radowicy [PLRW60001618524] naturalna część wód	Wyszki	2016	II	II	stan poniżej dobrego	-	zły
Lubieszka [PLRW600016185269] naturalna część wód	Parzewnia	2016	III	stan poniżej bardzo dobrego	stan poniżej dobrego	stan dobry	zły
		2017	-	-	-	stan poniżej dobrego	zły
Giszka [PLRW6000161849329] naturalna część wód	Tursko	2016	II	stan poniżej dobrego	stan poniżej dobrego	-	zły
Ner [PLRW600017184949] silnie zmieniona część wód	Rokutów	2017	III	IV	potencjał poniżej dobrego	stan poniżej dobrego	zły

JCWP „Lutynia do Radowicy”, „Lubieszka” i „Ner” zaliczone zostały do części wód wyznaczonych jako obszar wrażliwy na substancje biogenne - obszary wrażliwe wyznaczone na mocy dyrektywy 91/676/EWG oraz na mocy dyrektywy 91/271/EWG.

Zgodnie z *Rozporządzeniem Dyrektora RZGW w Poznaniu z dnia 28 lutego 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 28 lutego 2017 r. poz 1638) w sprawie określenia w regionie wodnym Warty wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć* JCW „Lutynia do Radowicy”,

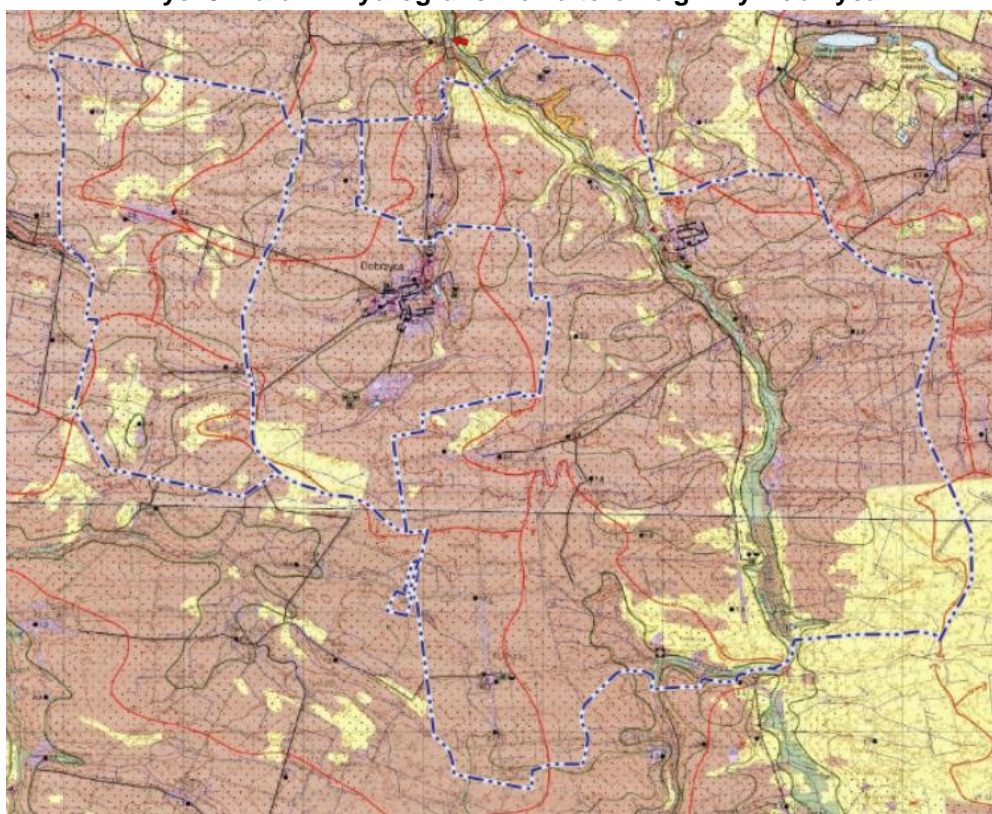
„Lubieszka” i „Ner” zaliczone zostały do wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych. Cały region wodny Warty określony został jako obszar szczególnie narażony na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych.

OSN nie posiadają jeszcze przypisanych do nich programów działań. Obecnie trwają prace nad przygotowaniem jednakowego dla wszystkich obszarów *Programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych*.

Dotychczas obowiązujący program wskazywał obowiązki osób prowadzących działalność w obszarach występowania wód wrażliwych na związkami azotu ze źródeł rolniczych dotyczące poprawy praktyki rolniczej w zakresie okresów i zasad nawożenia, warunków przechowywania nawozów naturalnych, nawożenia w pobliżu cieków, stosowania dawek oraz postępowania z odciekami.

Zgodnie z mapą hydrograficzną (Ryc. 3) podłoże na terenie gminy stanowią przeważnie grunty 3 klasy, o słabej przepuszczalności – gliny i pyły. Pod lasami występują grunty o średniej przepuszczalności, natomiast tereny oznaczone kolorem zielonym, w tym zlokalizowane wzdłuż rzeki Lutyni to grunty łatwo przepuszczające wodę. W centrach poszczególnych miejscowości występują grunty antropogeniczne o zróżnicowanej przepuszczalności.

Ryc. 3 Warunki hydrograficzne na terenie gminy Dobrzyca

<http://dobrzyca.e-mapa.net/>

Kl	Przepuszczalność	Rodzaje gruntów	Kl	Przepuszczalność	Rodzaje gruntów
1	łatwa	rumosze i żwiry	4	zmienna	grunty organiczne
2	średnia	piaski i skały lite silnie uszczelnione	5	zróżnicowana	grunty antropogeniczne
3	słaba	gliny i pyły	6	bardzo słaba	skały lite słabo uszczelnione i ily

Jakość powietrza atmosferycznego

Odnosnie oceny jakości powietrza atmosferycznego, zgodnie ze zmianami wprowadzonymi do uchwały *Prawo ochrony środowiska* obszar gminy Dobrzyca przydzielono do strefy wielkopolskiej, obejmującej całe województwo poza miastami Poznań i Kalisz. Pełna ocena stanu czystości powietrza obejmuje następujące zanieczyszczenia: dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, benzen, ołów, arsen, nikiel, kadm, benzo(a)piren, pył PM 10, pył PM 2,5, ozon i tlenek węgla.

Wynikiem oceny jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- klasa A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych;
- klasa B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;
- klasa C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy powiększony o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy;
- klasa D1 – jeżeli poziom stężenia ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego;
- klasa D2 – jeżeli poziom stężenia ozonu przekracza poziom celu długoterminowego.

W 2017 roku wykonano ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Uwzględniając kryteria odnoszące się do ochrony zdrowia strefę wielkopolską zakwalifikowano do klasy C pod kątem zanieczyszczenia pyłem PM_{2,5}, pyłem PM₁₀ i benzo(a)pirenem, a w przypadku pozostałych substancji – do klasy A.

Klasa strefy jest określana na podstawie stężeń występujących w rejonach potencjalnie najbardziej zanieczyszczonych daną substancją. W rezultacie, nawet niezbyt rozległy obszar przekroczeń wartości normatywnych będzie miał wpływ na wynik klasyfikacji całej strefy o dużym obszarze. Z tego względu ważne jest podkreślenie faktu, że zaliczenie strefy do klasy C pod względem niektórych substancji nie oznacza złej jakości powietrza na całym jej terenie, a jest jedynie sygnałem, że w granicach strefy istnieją obszary wymagające podjęcia i prowadzenia działań na rzecz poprawy jakości powietrza.

Oprócz oceny pod kątem ochrony zdrowia badano również jakość powietrza z uwzględnieniem kryteriów dla ochrony roślin. Badania wykonano wyłącznie dla strefy wielkopolskiej, określając stężenie zanieczyszczeń: ozonem, dwutlenkiem siarki i tlenkami azotu. We wszystkich trzech przypadkach zakwalifikowano ją do klasy A.

Z uwagi na rozległy obszar i uogólnienie wyników dla strefy wielkopolskiej, stan jakości powietrza atmosferycznego w gminie Dobrzyca może być lepszy od przydzielonych klas.

Na jakość powietrza wpływ mają przede wszystkim: emisja zanieczyszczeń pochodząca z palenisk domowych, kotłowni ogrodnich i obiektów przemysłowych i przetwórczych. Istotnym czynnikiem zagrożenia dla środowiska jest spalanie węgla niskiej jakości, a przede wszystkim spalanie odpadów (np. plastiki, odpady lakierowane i laminowane, itp.). Drugim ważnym czynnikiem wpływającym na jakość powietrza jest emisja substancji gazowych i pyłowych związana z ruchem komunikacyjnym i przestarzałym taborem samochodowym. Wiąże się to zarówno ze stanem technicznym dróg, a także - jak w bardzo wielu miejscowościach w Polsce - prowadzeniem ruchu tranzytowego drogami i ulicami biegnącymi przez obszary gęsto zabudowane. Także szerokość dróg oraz ich nawierzchnia mają istotne znaczenie dla natężenia oddziaływania urządzeń komunikacyjnych na środowisko. Brak płynności ruchu, wolne przejazdy wiążą się ze zwiększoną emisją spalin i hałasu. Zgodnie

z „Aktualizacją programu ochrony środowiska dla gminy Dobrzyca na lata 2011-2014 z perspektywą na lata 2015-2018” głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego są przede wszystkim: zanieczyszczenia komunikacyjne – liniowe, pochodzące ze źródeł niskiej emisji. Na obszarze gminy Dobrzyca nie ma większych zakładów przemysłowych będących źródłem dużego zanieczyszczenia powietrza.

Klimat akustyczny

Przez gminę Dobrzyca nie przebiegają żadne drogi krajowe lub wojewódzkie, ani żadne linie kolejowe, które mogłyby być źródłem hałasu komunikacyjnego. W gminie znajdują się natomiast drogi powiatowe. Nie było jednak dla nich przeprowadzanych żadnych badań akustycznych lub pomiarów ruchu drogowego. Na podstawie wizji terenowej, określono, że ruch pojazdów na wszystkich drogach w gminie jest bardzo mały. Większość ruchu tranzytowego omija gminę od północy i wschodu (drogi krajowe nr 11 i 12 przez gminy: Jarocin, Kotlin i Pleszew) oraz od zachodu (droga krajowa nr 15 przez gminy Jarocin i Koźmin Wielkopolski). Ponadto z powodu małej liczby mieszkańców gminy oraz małej gęstości zaludnienia istniejące drogi nie są obciążone znacznym ruchem komunikacyjnym. Z tych powodów zakłada się niski poziom hałasu komunikacyjnego na jej terenie.

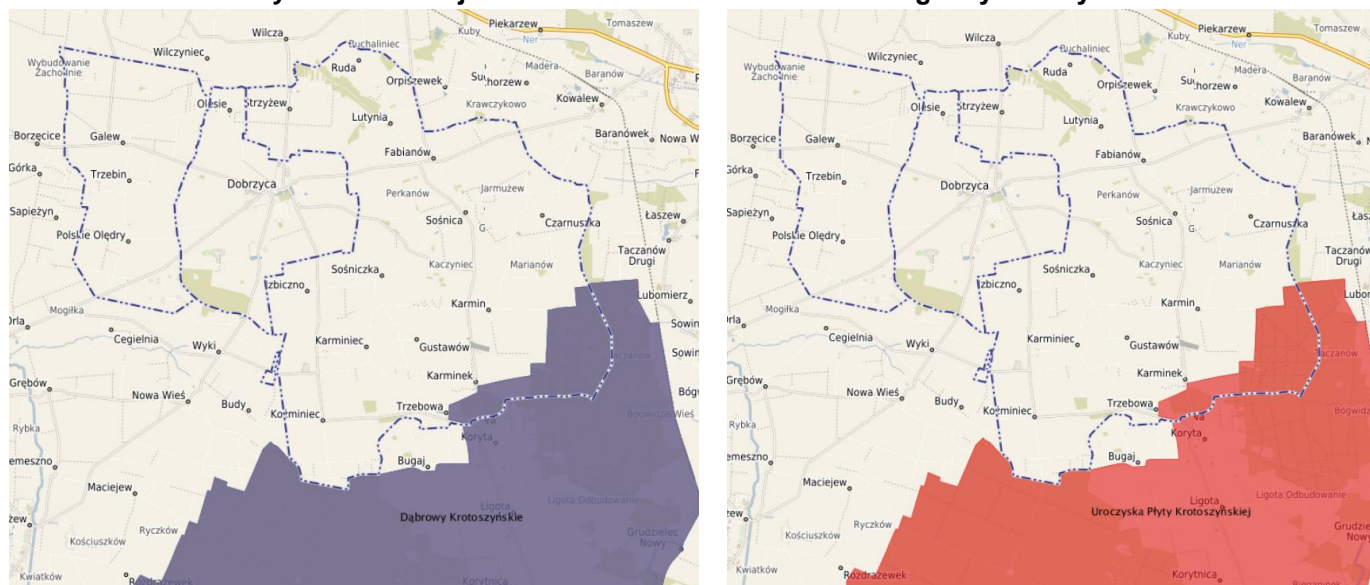
W gminie zlokalizowanych jest mało zakładów, które mogłyby w znaczący sposób negatywnie oddziaływać na środowisko akustyczne. Nie było przeprowadzanych żadnych badań dotyczących hałasu przemysłowego.

Obszary chronione i cenne przyrodniczo

Dolina Lutyni, jak i Patoki (dopływu Lutyni) zostały w planie województwa wskazane jako regionalne korytarze ekologiczne dolin rzecznych.

Na terenie gminy Dobrzyca, w jej południowo-wschodniej części znajdują się północne fragmenty dwóch obszarów Natura 2000: Obszar Specjalnej Ochrony ptaków Dąbrowy Krotoszyńskie [PLB300007] oraz Specjalny Obszar Ochrony siedlisk Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej [PLH300002] (Ryc. 3). Obszary te obejmują prawie takie same tereny. W obu przypadkach powierzchnia całkowita obszaru wynosi powyżej 34 tys. ha. Znajdują się one w granicach dziesięciu gmin województwa wielkopolskiego. Jedynie północny ich fragment zlokalizowany jest w gminie Dobrzyca. Występujące w obrębie tych terenów lasy to przede wszystkim lasy dębowe, w których dominuje dąb szypułkowy. Jest to jeden z największych w Europie zwartych kompleksów tych lasów. Oprócz wspomnianych lasów dębowych występuje na danym terenie także grąd środkowoeuropejski, a w wilgotnych zagłębieniach – łęg olszowy i wiązowo-jesionowy. W granicach obszarów Natura 2000 znajduje się trzynaście typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, w tym trzy priorytetowe oraz cztery mające znaczenie dla przedmiotów ochrony obszaru. Z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej występują dwadzieścia trzy gatunki ptaków oraz czterdzieści dwa migrujące niewymienione w załączniku. Najbardziej rozpowszechnionym gatunkiem jest dzięcioł średni. Na analizowanym obszarze występuje około 4% jego populacji krajowej. Ostoja ma również znaczenie dla dzięcioła zielonosiwego.

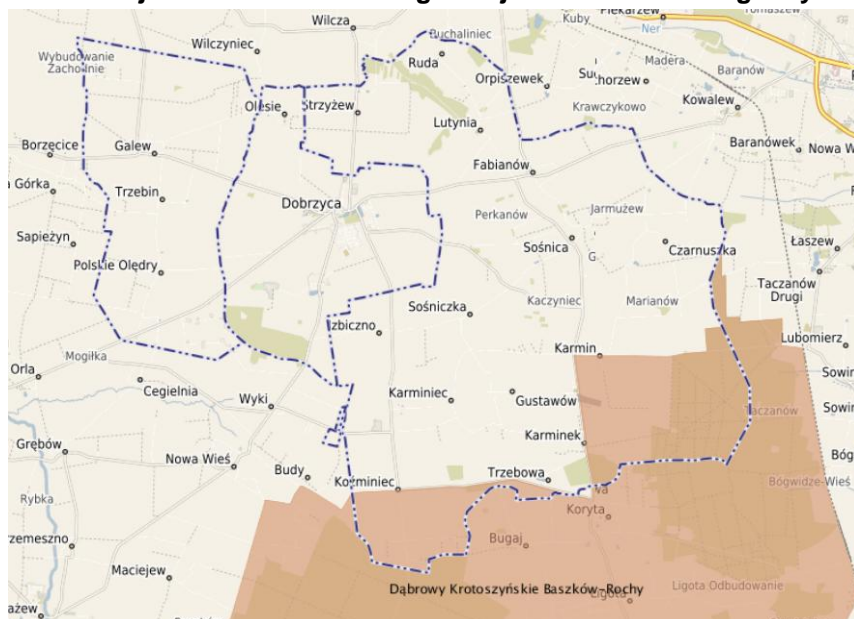
Ryc. 4 Lokalizacja Obszarów Natura 2000 na terenie gminy Dobrzyca

źródło: <http://dobrzyca.e-mapa.net/>

Oprócz wyżej opisanych obszarów Natura 2000, w granicach gminy (w jej południowych fragmentach) znajduje się część Obszaru Chronionego Krajobrazu Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków-Rochy (Ryc. 4). Obejmuje on powierzchnię około 55 800 ha, w tym dużą część objętą już ww. obszarami Natura 2000. Tereny te charakteryzują się bardzo zróżnicowaną roślinnością. Występuje tam wiele gatunków roślin rzadkich i ginących. Oprócz wspomnianych w poprzednim akapicie lasów (głównie dębowych), na danym terenie cenne są również torfowiska niskie i przejściowe, a także łąki. W granicach tej formy ochrony przyrody znajduje się sześć rezerwatów przyrody: Baszków, Buczyna Helenopol, Dąbrowa Smoszew, Dąbrowa koło Biadek Krotoszyńskich, Miejski Bór, Mszar Bogdaniec, ale żaden z nich nie jest zlokalizowany w granicach lub w bezpośrednim sąsiedztwie gminy Dobrzyca.

Ryc. 5 Lokalizacja Obszaru Chronionego Krajobrazu na terenie gminy Dobrzyca

źródło: <http://dobrzyca.e-mapa.net/>

6. Charakterystyka, analiza i ocena stanu środowiska na terenie objętym opracowaniem

6.1. Stan zagospodarowania i środowiska przyrodniczego

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmuje piętnaście różnych obszarów w gminie Dobrzyca, oddzielonych przestrzennie. Położone są w obrębach geodezyjnych: Czarnuszka, Izbiczno, Karmin, Koźminiec, Strzyżew. Większość z nich jest niezabudowana, albo częściowo zabudowana. Jedynie na kilku obszarach znajdują się budynki lub ich części, głównie zabudowy zagrodowej, mieszkalne jednorodzinne lub usługowe. Doprowadzone są do nich podstawowe sieci infrastruktury technicznej. Na jednym z obszarów opracowania znajduje się linia elektroenergetyczna średniego napięcia. W przypadku pozostałych terenów – w większości przypadków podstawowe media znajdują się na sąsiednich terenach lub wzdłuż przyległych dróg publicznych. Na zdecydowanej większości terenów brak jest kanalizacji sanitarnej oraz deszczowej. Niezabudowane tereny porośnięte są przede wszystkim roślinnością typową dla środowiska rolniczego, w tym część stanowi odłogi. Obszary opracowania znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie dróg publicznych lub w niedalekiej odległości od nich. Część z nich przylega do dróg powiatowych lub rowów wodnych. Trzy obszary: dwa w obrębie Koźminiec i jeden w obrębie Karmin zlokalizowane są w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków-Rochy, Pozostałe tereny objęte planem położone są poza obszarami chronionymi wyznaczonymi na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Stan środowiska przyrodniczego na obszarach opracowania można określić jako dobry. Miejscami mogą występować zanieczyszczenia związane z gospodarką rolną lub z funkcjonowaniem gospodarstw rolnych albo zanieczyszczenia wytworzone przez ruch samochodowy na przyległych drogach publicznych. Można się również spodziewać emisji zanieczyszczeń z sąsiednich terenów zurbanizowanych, w tym zakładów usługowych lub produkcyjnych, jednak z powodu braku jakichkolwiek badań dotyczących jakości stanu środowiska na analizowanych obszarach oraz funkcjonowania powyższych zakładów, nie można stwierdzić, jaki dokładnie mają one wpływ na obszary objęte planem.

Obszary opracowania planu są przeważnie płaskie. Na terenie objętym planem nie występują wyraźne obniżenia ani przewyższenia terenu, nie jest on zagrożony ruchami masowymi. Przez niektóre obszary planu lub w ich sąsiedztwie przepływają cieki wodne. Z tego powodu istotna będzie ochrona ich wód przed ewentualnymi zanieczyszczeniami. Na większości obszarów planu brak jest kanalizacji sanitarnej i deszczowej. Obszary objęte projektem planu znajdują się poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.

W zakresie ochrony wód podziemnych i gruntowych, z powodu dotychczasowego użytkowania terenów, można obecnie spodziewać się jedynie zanieczyszczeń związanych z działalnością rolniczą, nie biorąc pod uwagę zanieczyszczeń spływających z okolicznych terenów zabudowanych i zagospodarowanych. W wyniku przekształceń związanych z uchwaleniem planu mogą wystąpić zagrożenia zanieczyszczeniami związanymi z funkcjonowaniem zakładów usługowych. Nieoczyszczone ścieki mogłyby przedostać się do gruntu. Jest to jednak sytuacja, której nie można przewidzieć na etapie opracowywania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Brak jest również jakichkolwiek badań dotyczących wpływu działalności produkcyjnej na sąsiadujące tereny.

Na obszarach planu zanieczyszczenia powietrza związane są przede wszystkim z ruchem samochodowym na przyległych drogach (w tym drogach powiatowych). Oprócz tego, zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego może być zwiększone poprzez sąsiedztwo terenów zurbanizowanych lub zakładów produkcyjnych, jednak brak jest jakichkolwiek badań dotyczących wpływu powyższych zakładów lub terenów na powietrze atmosferyczne

sąsiadujących obszarów. Ponadto na obszarze gminy Dobrzyca nie ma większych zakładów przemysłowych będących źródłem dużego zanieczyszczenia powietrza.

Emisja gazów i substancji szkodliwych do powietrza stanowi, zwłaszcza w chłodnej połowie roku istotne zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Spalanie węgla w gospodarstwach domowych jest źródłem niemal 50% emisji dwutlenku siarki i 32% tlenków azotu. Wynika to z jednej strony z braku możliwości stosowania ekologicznych nośników energii (gaz – brak sieci, drewno – niska lesistość), a także czynników ekonomicznych (niska dochodowość wielu gospodarstw domowych, wysokie bezrobocie).

Obszary objęte planem zlokalizowane są w bezpośrednim lub pośrednim sąsiedztwie dróg, w tym dróg powiatowych, które mogłyby być źródłem hałasu komunikacyjnego. Nie przeprowadzono jednak żadnych badań dotyczących poziomu hałasu generowanego przez ruch samochodowy na tych trasach. Z powodu lokalizacji przy zakładach produkcyjnych lub w sąsiedztwie terenów zurbanizowanych, źródłami hałasu mogłyby być działalności związane z produkcją lub usługami prowadzonymi w sąsiedztwie danych obszarów. Brak jest jednak jakichkolwiek badań odnośnie ich wpływu na klimat akustyczny okolicy. Podczas wizji terenowej nie przeprowadzono żadnych badań akustycznych na analizowanych obszarach, jednak nie stwierdzono występowania znacznego negatywnego oddziaływania akustycznego.

Na obszarach planu nie było przeprowadzanych żadnych badań dotyczących pól elektromagnetycznych. Przez niektóre obszary lub w ich sąsiedztwie przebiegają linie elektroenergetyczne średniego napięcia, będące źródłem pól elektromagnetycznych, dlatego istotne będzie zachowanie odpowiednich pasów technologicznych, aby linie nie powodowały żadnych negatywnych oddziaływań na ludzi przebywających na terenie opracowania.

Wszystkie tereny objęte planem leżą w zasięgu gleb o wysokiej przydatności rolniczej (klasy I-III), dla których uzyskano zgodę na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne.

6.2. Potencjalne zmiany zagospodarowania oraz stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Na obszarach objętych projektem planu obowiązuje obecnie miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca uchwalony uchwałą nr XXXVII/210/06 Rady Gminy Dobrzyca z dnia 23 października 2006 r. Część jednego z obszarów w miejscowości Galew objęta jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego uchwalonymi w 2010 r., natomiast niektóre tereny objęte są miejscowym planem z 2002 r. W przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu, na obszarach projektu planu, będącego przedmiotem prognozy, funkcjonowałyby zapisy powyższych planów miejscowych.

Na większości obszarów planu nie mogłyby powstać nowe budynki i być zrealizowane zamierzenia inwestycyjne, ze względu na rolnicze przeznaczenie w obowiązującym planie. Na części z nich nie mogłyby być zrealizowane inwestycje, które wnioskowane były przez właścicieli danych terenów ze względu na zapisy miejscowych planów dotyczące funkcji lub parametrów zabudowy. Istniejący stan środowiska zostałby w większości przypadków zachowany ze względu na to, że istniejące przeznaczenie w obecnie obowiązujących planach odpowiada istniejącemu użytkowaniu, dlatego dla większości obszarów zachowanie obecnego przeznaczenia byłoby bardziej korzystne z punktu widzenia środowiska głównie z powodu znacznego ograniczenia antropopresji, pozostawienia większości terenów niezabudowanych. Dla terenów, na których w obecnym planie była dopuszczona zabudowa nie należy się spodziewać znaczących zmian w stosunku do środowiska przyrodniczego.

6.3. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Większość terenów opracowania w wyniku uchwalenia planu zostanie przekształcona z użytkowania rolniczego lub nieużytkowanych gruntów na tereny budowlane. Dla wszystkich obszarów obowiązuje zakaz inwestycji potencjalnie znacząco oddziałujących na środowisko. W związku z tym, na powyższych terenach nie należy się spodziewać przewidywanego znaczącego oddziaływania. Obecnie na większości z nich znajdują się grunty rolne użytkowane czynnie lub odłogowane i bez zabudowy, zatem obecny stan środowiska na tych obszarach jest dobry, a jedyne występujące na nich zanieczyszczenia związane są z gospodarką rolną lub imisją ewentualnych zanieczyszczeń z sąsiednich terenów produkcyjnych lub zurbanizowanych (w tym dróg publicznych).

Stan wód podziemnych zarówno ilościowy i jakościowy jest dobry. Analizowany teren położony jest poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.

Ze względu na położenie na terenach słabo zurbanizowanych ocenia się, że stan powietrza atmosferycznego jest dobry, choć okresowo może ulegać pogorszeniu czasie sezonu grzewczego i spalania węgla niskiej jakości lub spalania odpadów.

Bardziej szczegółowy opis środowiska przyrodniczego i jego stanu na powyższych terenach został opisany w poprzednim podrozdziale.

6.4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Na obszarze planu nie zidentyfikowano znaczących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu poza ewentualnymi zanieczyszczeniami rolniczymi i zanieczyszczeniami ściekami przemysłowymi w przypadku wystąpienia awarii. Są to jednak zanieczyszczenia potencjalne i nie ma udokumentowanych negatywnych oddziaływań wynikających z dotychczasowego użytkowania terenu.

W wyniku zmian wynikających z uchwalenia planu, problemem ochrony środowiska może być brak kanalizacji sanitarnej i deszczowej na obszarze planu. Przyszłe przedsiębiorstwa lub tereny mieszkalne, w przypadku braku tych sieci infrastruktury technicznej, będą najprawdopodobniej odprowadzać ścieki do zbiorników bezodpływowych. Związane jest to z zagrożeniem przedostania się ścieków do środowiska i zanieczyszczenie ziemi oraz wód gruntowych lub powierzchniowych.

Na terenach objętych obszarami Natura 2000 lub Obszarem Chronionego Krajobrazu nie zidentyfikowano żadnych problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu.

7. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO I JEGO ELEMENTY

Każda ingerencja człowieka w środowisko niesie za sobą konsekwencje i oddziaływania na przyrodę, zarówno pozytywne, jak i negatywne. Zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju ingerencja ta powinna się odbywać z poszanowaniem dla środowiska naturalnego, zachowaniem równowagi przyrodniczej i trwałości podstawowych procesów przyrodniczych.

7.1. Przewidywane oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony Obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów

Jeden z obszarów zmiany planu znajduje się w granicach obszarów Natura 2000: obszaru specjalnej ochrony ptaków Dąbrowy Krotoszyńskie [PLB300007] oraz specjalnego obszaru ochrony siedlisk Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej [PLH300002].

Powyższy teren posiada bezpośredni dostęp do drogi powiatowej, która stanowi na tym odcinku granicę powyższych form ochrony przyrody. Dopuszczono dla niego realizację zabudowy mieszkaniowo-usługowej. Z powodu jego małej powierzchni oraz lokalizacji w sąsiedztwie terenów zabudowanych lub przeznaczonych pod zabudowę oraz bezpośredniego sąsiedztwa drogi powiatowej, a także przy granicy powyższych form ochrony przyrody nie przewiduje się znacznego negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000, w tym na ich integralność.

Na pozostałych obszarach opracowania skutki realizacji planu nie będą wpływały na cele, przedmiot i integralność tych form ochrony przyrody.

7.2. Wpływ na różnorodność biologiczną, faunę i florę

Ustawa o ochronie przyrody określa, że w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego muszą być uwzględnione cele ochrony przyrody. Wśród nich do najbardziej istotnych należą:

- utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów,
- zachowanie różnorodności biologicznej,
- zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony,
- ochrona walorów krajobrazowych, zieleni oraz zadrzewień.

Jednym z głównych zagrożeń dla bioróżnorodności i wymierania gatunków jest niszczenie przez człowieka warunków odpowiednich dla funkcjonowania danego gatunku. W granicach obszaru objętego planem nie występują tereny o dużej różnorodności biologicznej. Tereny rolnicze charakteryzują się monokulturą na każdej z działek. Skutki realizacji planu spowodują zniszczenie i degradację terenów rolniczych, a co za tym idzie zniszczone zostaną siedliska i ostoje roślin i zwierząt na tych terenach oraz mogą być zablokowane potencjalne korytarze przemieszania się fauny. Pomimo zachowania odpowiednich wartości powierzchni biologicznie czynnej prognozuje się, że roślinność i zwierzęta typowe dla środowiska rolniczego zostaną zniszczone i zastąpione przez zabudowę, która będzie uzupełniona zielenią synantropijną i urządzoną. Z tych powodów uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego może wpłynąć negatywnie na różnorodność biologiczną, florę i faunę znajdującą się w jego granicach. Może ono również pośrednio negatywnie wpłynąć na zwierzęta zamieszkujące obszary znajdujące się w sąsiedztwie obszarów planu, lub migrujące ptaki, jeżeli korzystały one z terenów zlokalizowanych w granicach planu.

W projekcie planu na zdecydowanej większości obszarów wyznaczono tereny budowlane. Dopuszczono dla nich maksymalne powierzchnie zabudowy (maksymalną intensywność zabudowy) i nakazano zachowanie odpowiednich wartości powierzchni terenów biologicznie czynnych. W planie wyznaczono również tereny, na których zakazano realizacji zabudowy: teren rolnicze i przeznaczone pod zalesienie. Na wyznaczonych terenach rolniczych należy się spodziewać w większości zachowania dotychczasowej bioróżnorodności, natomiast w przypadku terenów przeznaczonych pod zalesienie można się spodziewać wzrostu różnorodności biologicznej.

Na obszarach przeznaczonych pod zainwestowanie, podczas inwentaryzacji nie stwierdzono występowania gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody jednak nie wyklucza się ich występowania lub pojawienia. Brak jest również jakichkolwiek opracowań, inwentaryzujących

florę i faunę analizowanych terenów. Na przedmiotowym terenie mogą bytować niewielkie ssaki, ptactwo i nietoperze, dla których obowiązują zakazy wynikające z ustawy o ochronie przyrody dotyczące umyślnego chwytania lub okaleczania, zabijania i niszczenia miejsc gniazdowania. W przypadku przebudowy, rozbiórki lub modernizacji już istniejących budynków należy sprawdzić czy budynki te nie są miejscem gniazdowania i bytowania chronionych gatunków ptaków lub nietoperzy dla których obowiązują zakazy wynikające z ustawy o ochronie przyrody dotyczące umyślnego chwytania lub okaleczania, zabijania, bądź niszczenia miejsc gniazdowania. W przypadku możliwości naruszenia zakazów wynikających z ustawy należy uzyskać zezwolenie na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do zwierząt chronionych. Jako działanie kompensacyjne w takim przypadku można wprowadzać zastępcze miejsce gniazdowania w postaci budek (skrzynek) lęgowych dostosowanych do potrzeb danego gatunku.

Należy również zwrócić uwagę na wprowadzanie przez człowieka gatunków pochodzących z innych rejonów geograficznych, tzw. obcych gatunków inwazyjnych, które wypierają gatunki rodzime. W związku z powyższym przy wprowadzaniu roślinności zaleca się stosowanie gatunków rodzimych z wykluczeniem gatunków obcych, w szczególności określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym.

7.3. Wpływ na ludzi

Nowe inwestycje, przy zachowanych wskazaniach i obwarowaniach zawartych w projekcie planu, nie powinny powodować zagrożenia dla zdrowia ludzi. Plan zakazuje lokalizacji przedsięwzięć zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziałujących na środowisko (z dopuszczeniem inwestycji celu publicznego). W granicach opracowania oraz w bezpośrednim sąsiedztwie niektórych obszarów zlokalizowane są tereny mieszkaniowe (gospodarstwa rolne lub zabudowa mieszkalna jednorodzinna). Ich ochrona istotna będzie głównie w sąsiedztwie terenów produkcyjno-usługowych oraz produkcji rolniczej, aby działalność na nich prowadzona nie wpłynęła negatywnie na mieszkańców sąsiednich terenów. W planie nakazano, aby oddziaływanie wynikające z przeznaczenia terenu nie powodowało przekroczenia standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych, poza terenem, do którego inwestor posiada tytuł prawny. Ponadto na niektórych terenach, na których dopuszczono realizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wyznaczono od strony terenów mieszkaniowych pasy zieleni izolacyjnej lub odsunięto zabudowę na odpowiednią odległość. Powyższy zapis oraz wprowadzone rozwiązania zminimalizują ewentualny negatywny wpływ planowanej działalności.

Ewentualne uciążliwości mogą dotyczyć napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia, w związku z oddziaływaniem pól elektromagnetycznych. W planie, w granicach pasów terenów ochronnych od linii elektroenergetycznej średniego napięcia nakazano zachowanie odpowiednich odległości zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie. Szerokość stref oddziaływania linii elektroenergetycznych wyznaczana jest w oparciu o Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. Nr 192, poz. 1883). Ponadto przepisami regulującymi poziom dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych w środowisku pracy jest Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 czerwca 2014 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy. (Dz. U. poz. 817). Kwestie ograniczeń zagospodarowaniu terenu poruszają

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. (t.j. Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650 z późn. zm.), które mówi, że zgodnie z §77. Niedopuszczalne jest składowanie materiałów bezpośrednio pod elektroenergetycznymi liniami napowietrznymi lub w odległości mniejszej (licząc w poziomie od skrajnych przewodów) niż:

- 1) 2 m – od linii niskiego napięcia,
- 2) 5 m – od linii wysokiego napięcia do 15 kV,
- 3) 10 m – od linii wysokiego napięcia do 30 kV.

Oraz Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. Nr 47, poz. 401), w którym w §55 Nie jest dopuszczalne sytuowanie stanowisk pracy, składowisk wyrobów i materiałów lub maszyn i urządzeń budowlanych bezpośrednio pod napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi lub w odległości liczonej w poziomie od skrajnych przewodów, mniejszej niż:

- 1) 3 m – dla linii o napięciu znamionowym nieprzekraczającym 1 kV;
- 2) 5 m – dla linii o napięciu znamionowym powyżej 1 kV, lecz nieprzekraczającym 15 kV;
- 3) 10 m – dla linii o napięciu znamionowym powyżej 15 kV, lecz nieprzekraczającym 30 kV;
- 4) 15 m – dla linii o napięciu znamionowym powyżej 30 kV, lecz nieprzekraczającym 110 kV;
- 5) 30 m – dla linii o napięciu znamionowym powyżej 110 kV.

Ponadto na obszarze planu lub w jego sąsiedztwie istnieje możliwość powstania nowych stacji bazowych telefonii komórkowych. Byłyby one źródłem pól elektromagnetycznych, ale ich rzeczywisty wpływ na ludzi będzie zależał od dokładnego miejsca ich lokalizacji, dlatego na tym etapie nie ma możliwości określenia ich oddziaływania.

Bezpośredni, ale krótkotrwały lub chwilowy charakter, może mieć uciążliwość akustyczna związana z fazą budowy obiektów budowlanych na poszczególnych terenach. Wraz z rozpoczęciem działalności, inwestor jest zobligowany do dołożenia wszelkich starań, aby nie powodowała ona przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu oraz nie oddziaływała negatywnie poza teren, do którego inwestor posiada tytuł prawny. Teren położony jest poza obszarami oddziaływania głównych szlaków komunikacyjnych.

W zakresie zaopatrzenia w ciepło do celów grzewczych i technologicznych ustalono nakaz stosowania paliw charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisyjnymi, energii elektrycznej lub odnawialnych źródeł energii a w zakresie gospodarki odpadami ustalono nakaz gromadzenia i zagospodarowania odpadów, zgodnie z przepisami odrębnymi.

W związku z powyższym projektowane zagospodarowanie terenu nie powinno wprowadzać dodatkowych zagrożeń dla zdrowia ludzi pod warunkiem bezwzględnego wyegzekwowania wszystkich ustaleń zawartych w planie. Potencjalnym źródłem zagrożenia może być zatem niepełna realizacja wytycznych planu, dotyczących zapewnienia odpowiedniej jakości środowiska na przedmiotowych terenie.

7.4. Wpływ na wody powierzchniowe i podziemne

W sąsiedztwie jednego z terenów przepływa ciek wodny. Nie istnieje bezpośrednie zagrożenie zanieczyszczenia ich wód w wyniku uchwalenia planu. Mimo to ewentualne zanieczyszczenia mogłyby spłynąć wraz z wodami opadowymi i roztopowymi do cieków wodnych lub zbiorników. W celu zminimalizowania tego ryzyka, nakazano w planie zachowanie pasa technicznego wzdłuż granic cieków wodnych o szerokości 3 m. Ponadto na jednym z terenów obiektów produkcyjnych, składów i magazynów wraz z zabudową usługową w mieście Dobrzyca, na którym znajduje się zbiornik wodny, nie dopuszczono do realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (z wyjątkiem

inwestycji celu publicznego). Z uwagi na brak na pozostałych obszarach opracowania wód powierzchniowych, nie prognozuje się wystąpienia znaczącego wpływu skutków realizacji planu na ten element środowiska. Odpowiednie zapisy dotyczące wyposażenia w sieci infrastruktury technicznej powinny zminimalizować ewentualny negatywny wpływ na wody powierzchniowe znajdujące się poza granicami planu.

Odnosnie ochrony wód podziemnych, w planie nakazano odprowadzanie ścieków docelowo do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej. Dzięki temu, zminimalizowane zostanie zagrożenie zanieczyszczenia gleb oraz środowiska gruntowo-wodnego w związku z ewentualnymi nieuszczelnionymi zbiornikami bezodpływowymi, które dopuszczono wyłącznie jako rozwiązanie tymczasowe. Ustalono zaopatrzenie w wodę z istniejącej oraz projektowanej sieci wodociągowej, zgodnie z przepisami odrębnymi, co wpłynie na zachowanie ilości zasobów wód gruntowych i podziemnych na obszarze planu. W planie ustalono odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do kanalizacji deszczowej, a do czasu realizacji odpowiedniej sieci infrastruktury technicznej dopuszczono zagospodarowanie ich na terenie własnej działki nie naruszając interesu osób trzecich raz z zachowaniem przepisów dotyczących jakości wód wprowadzanych do ziemi, dzięki czemu wody gruntowe i podziemne nie zostaną zanieczyszczone ewentualnymi szkodliwymi substancjami powstałymi na powierzchni ziemi głównie w wyniku działalności planowanych zakładów produkcyjnych lub usługowych. Dopuszczono również odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do przyległych rowów i cieków wodnych wyłącznie zgodnie z przepisami odrębnymi, czyli m.in. po uzyskaniu pozwolenia wodnoprawnego oraz po ich podczyszczeniu.

Nie prognozuje się negatywnego wpływu na zasoby wód podziemnych i powierzchniowych ze względu na uwzględnienie wymogów ochrony wód i celów środowiskowych dla nich ustanowionych. Realizacja ustaleń planu nie będzie miała wpływu na nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, zatwierdzonym na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 18 października 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1967), gdyż odbywa się w oparciu o przepisy odrębne uwzględniające te cele środowiskowe.

Przy przyjęciu jako obligatoryjnych zapisów projektu planu oraz ścisłej ich realizacji można przyjąć, że realizacja założeń projektu planu nie będzie miała znaczącego wpływu na środowisko wodne. Ocenia się, że realizacja ustaleń planu w odniesieniu do przyjętych wskaźników zabudowy i powierzchni biologicznie czynnej nie wpłynie znacząco na wzrost spływu powierzchniowego i zmniejszenie poziomu infiltracji wód opadowych i roztopowych. Powyższe, ustalone w planie, zasady oraz istniejące uwarunkowania minimalizują negatywny wpływ skutków realizacji planu na wody powierzchniowe i podziemne.

7.5. Wpływ na powietrze

Na niektórych obszarach planu będą mogły powstać zakłady usługowe oddziałujące na powietrze atmosferyczne lub przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Plan minimalizuje ten negatywny wpływ poprzez nakaz, aby oddziaływanie wynikające z przeznaczenia terenu nie powodowało przekroczenia standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych, poza terenem, do którego inwestor posiada tytuł prawny oraz zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (z dopuszczeniem inwestycji celu publicznego).

Dodatkowo w planie ustalono w zakresie zaopatrzenia w ciepło do celów grzewczych i technologicznych nakaz stosowania paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi, energii elektrycznej lub odnawialnych źródeł energii, zgodnie z przepisami odrębnymi. Ponadto wyznaczono na niektórych terenach pasy zieleni izolacyjnej od strony

terenów mieszkaniowych lub odsunięto zabudowę, w celu minimalizacji negatywnego oddziaływania.

Dzięki powyższym zapisom planu, nie przewiduje się wystąpienia znacznego negatywnego wpływu skutków realizacji planu na powietrze atmosferyczne.

Pod względem czystości powietrza, przy wyegzekwowaniu zapisów projektu uchwały, co do rodzaju paliwa oraz przy zastosowaniu najlepszych dostępnych technologii nie powinny nastąpić znaczące negatywne zmiany, a wpływ na stan atmosfery będzie znikomy.

7.6. Wpływ na klimat

Obecne tendencje zmian klimatu Polski wskazują na wzrost ocieplenia się klimatu, zwiększenie niedoborów wody oraz wzrost występowania groźnych zjawisk pogodowych. Długofalowe ocieplenie klimatu natomiast prowadzi do zmniejszania się bioróżnorodności i wymierania lub zmiany zasięgów występowania poszczególnych gatunków. Wprowadzanie nowej zabudowy przyczynia się do zmniejszania powierzchni terenów zielonych na rzecz przestrzeni technizowanych, co skutkować będzie dalszym ograniczaniem możliwości mitygacyjnych i adaptacyjnych związanych ze zmianami klimatycznymi. Ze względu na niewielkie fragmenty terenu objęte planem oddziaływanie w tym zakresie nie będzie znaczące.

Zmiany wprowadzone w projekcie planu mogą mieć niewielki wpływ na kształtowanie mikroklimatu. Możliwy jest niewielki wzrost temperatury powietrza związany ze zjawiskiem „wyspy ciepła”. Nowa planowana zabudowa i infrastruktura komunikacyjna silniej się nagrzewają od terenów jeszcze niezagospodarowanych. Ponadto w okresie grzewczym budynki oddają część ciepła na zewnątrz. Należy jednak podkreślić, iż w sąsiedztwie obszarów zurbanizowanych występują głównie grunty rolne, które neutralizują negatywne oddziaływanie zabudowy na mikroklimat.

7.7. Wpływ na powierzchnię ziemi

Projekt planu dopuszcza zabudowanie i utwardzenie powierzchni ziemi na terenach dotychczas niezagospodarowanych. W związku z możliwością realizacji nowej zabudowy zostanie przeprowadzony szereg prac budowlanych, w wyniku których nastąpi bezpośrednio oddziaływanie na powierzchnię ziemi i przekształcenie gruntów naturalnych na antropogeniczne. Ze względu na skalę inwestycji nie będzie to oddziaływanie znaczące. Zasięg oddziaływania będzie zatem miejscowy, nie wykraczający poza teren prowadzonych prac. Czas oddziaływania, a więc czas prowadzenia prac budowlanych należy uznać za krótkookresowy, jednakże skutki bezpośredniego wpływu na powierzchnię ziemi będą miały charakter trwały.

W projekcie miejscowego planu w celu minimalizacji negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi, określony został minimalny udział powierzchni terenu biologicznie czynnego oraz maksymalna powierzchnia zabudowy. Teren jest płaski, na obszarze nie występują grunty narażone na osuwanie się mas ziemnych.

Zapisy planu dotyczące podłączenia do odpowiednich sieci infrastruktury technicznej oraz wprowadzania wód do ziemi powinny uniemożliwić lub zminimalizować ewentualne zanieczyszczenie powierzchni ziemi związane z funkcjonowaniem przyszłych zakładów produkcyjnych lub usługowych (w tym zakładów przetwórstwa rolniczego).

7.8. Wpływ na krajobraz

Według Europejskiej Konwencji Krajobrazowej (2000) krajobraz jest to znaczny obszar, postrzegany przez ludzi, którego charakter jest wynikiem działania i interakcji czynników przyrodniczych i/lub ludzkich.

Na obszarach opracowania planu występują różne rodzaje krajobrazu. Jednak na większości

terenów, ze względu na aktywne użytkowanie rolnicze, jest to typowy krajobraz rolniczy. Zabudowa nie dominuje w krajobrazie, gdyż stanowi w większości przypadków zabudowania zagrodowe związane z użytkowaniem rolniczym lub zabudowę mieszkaniową o niskiej intensywności. Elementami dysharmonizującymi są natomiast przebiegające napowietrzne linie elektroenergetyczne średniego napięcia. W wyniku realizacji planu na prawie wszystkich obszarach będzie możliwe lokalizowanie nowej zabudowy. Większość z nich odpowiada jednak funkcją i parametrami zabudowy sąsiadującym budynkom. Ponadto na terenach rolniczych zachowuje się istniejący krajobraz, a w wyniku powstania nowych terenów leśnych, należy się spodziewać jego poprawy. W planie wprowadzono zapisy dotyczące zachowania odpowiednich ustaleń dla strefy ochrony konserwatorskiej a także ochrony widokowej – ekspozycji w mieście Dobrzyca. Wpłynie to pozytywnie na zachowanie krajobrazu tych stref, w związku z ochroną terenów i obiektów zabytkowych.

Na obszarze występuje krajobraz wiejski. Po analizie sytuacji terenowej oraz przedstawionych dokumentów (ustalenia Studium, analiza urbanistyczna oraz fotograficzna) można przyjąć, że nie nastąpi degradacja krajobrazu lecz jego jakościowa zmiana na obszarach, dla których możliwa jest realizacja zabudowy.

7.9. Wpływ na zasoby naturalne

Zasoby naturalne są to powstałe w sposób naturalny elementy przyrody: surowce mineralne, gleby, wody, elementy przyrody ożywionej (rośliny i zwierzęta). Badając wpływ skutków realizacji planu na zasoby naturalne trzeba przeanalizować każdy z powyższych elementów.

Na obszarach planu nie ma zewidencjonowanych złóż kopalin, dlatego skutki realizacji planu nie będą wpływały na zasoby naturalne w tym zakresie.

Większość istniejących na obszarach planu gruntów rolnych zostało przeznaczone na tereny budowlane, dlatego prognozuje się wystąpienie negatywnego oddziaływania na gleby. Jednak z uwagi na zasięg terenów, zmiana ta nie powinna wpłynąć znacząco na gospodarowanie przestrzenią rolniczą w skali lokalnej.

Wpływ skutków realizacji planu na wody i elementy przyrody ożywionej został omówiony we wcześniejszych podrozdziałach.

7.10. Wpływ na zabytki

Na obszarze objętym planem nie występują budynki ujęte w gminnej ewidencji zabytków architektury i budownictwa Gminy Dobrzyca. Obszary w obrębach Czarnuszka i Strzyżew leżą w zasięgu stref występowania stanowisk archeologicznych ujętych w gminnej ewidencji zabytków archeologicznych Gminy Dobrzyca o numerach: III, XVII w granicach których ustala się nakaz uzgadniania z właściwym miejscowo konserwatorem zabytków wszelkich robót budowlanych związanych z naruszeniem struktury gruntu (prace ziemne) prowadzonych na obszarze stref, przed przyjęciem zgłoszenia lub wydaniem pozwolenia na budowę.

Przy zachowaniu wszystkich zapisów zawartych w planie nie prognozuje się negatywnego wpływu na zabytki.

7.11. Wpływ na dobra materialne

Nałożone wymagania kubaturowe, ogólnobudowlane oraz architektoniczne w stosunku do nowych obiektów budowlanych powinny pozwolić na uzyskanie ładu przestrzennego. Przy zachowaniu zapisów planu oraz obowiązujących przepisów budowlanych nie dojdzie do wzajemnego negatywnego oddziaływania projektowanej zabudowy.

Wprowadzenie możliwości realizacji zabudowy na dotychczasowych gruntach

niebudowlanych powinny spowodować wzrost wartości terenu

8. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, W TYM NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego wprowadzono następujące rozwiązania, mające na celu minimalizację negatywnych oddziaływań na środowisko:

- ograniczenie lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziałujących na środowisko;
- ograniczenie powierzchni zabudowy – minimalizacja antropopresji;
- nakaz zachowania odpowiednich wartości powierzchni terenów biologicznie czynnych na większości terenów – zminimalizowanie negatywnego wpływu na różnorodność biologiczną i florę;
- zachowanie części terenów z zakazem zabudowy (tereny rolnicze i przeznaczone pod zalesienie) – minimalizacja antropopresji;
- wprowadzenie pasów zieleni izolacyjnej od strony terenów mieszkaniowych lub odsunięcie zabudowy – ograniczenie negatywnego wpływu działalności gospodarczych dopuszczonych na obszarze planu;
- wprowadzenie pasów technicznych od cieków wodnych przepływających przez obszary planu lub w ich sąsiedztwie – zminimalizowanie negatywnego oddziaływania na wody powierzchniowe znajdujące się w granicach planu lub w bezpośrednim sąsiedztwie;
- ustalenia dotyczące podłączenia do sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej (z wyjątkiem dopuszczeń określonych w planie) – zachowanie jakości środowiska gruntowo-wodnego na terenie opracowania oraz ilości i jakości wód podziemnych;
- nakaz zachowania przepisów dotyczących jakości wód wprowadzanych do ziemi – zachowanie jakości zasobów wód gruntowych;
- określenie strefy ochronnej terenu ochrony bezpośredniej ujęcia wody – minimalizacja ryzyka zanieczyszczenia ujęcia wody;
- wyznaczenie pasów terenów ochronnych dla napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia – minimalizacja negatywnego oddziaływania pól elektromagnetycznych;
- wyznaczenie strefy ochrony sanitarnej od granic cmentarza – ochrona przed zanieczyszczeniami spływającymi z terenu cmentarza;
- nakaz stosowania paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi, energii elektrycznej lub odnawialnych źródeł energii w zakresie zaopatrzenia w ciepło do celów grzewczych i technologicznych – zachowanie norm jakości powietrza atmosferycznego na terenie opracowania, zminimalizowanie negatywnego wpływu przyszłej zabudowy;
- zagospodarowanie odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi, czyli z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* (Dz. U. z 2018 r. poz. 992 z późn. zm.).

Nie wprowadza się dodatkowych rozwiązań mających na względzie cele, przedmiot ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000 poza ustaleniami planu dotyczącymi dopuszczonych funkcji, parametrów zabudowy i wskaźników zagospodarowania terenu, które wraz

z pozostałymi ustaleniami w planie powinny wystarczająco zminimalizować ewentualne negatywne oddziaływania skutków realizacji przedmiotowego opracowania na obszary Natura 2000.

9. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE BIORĄC POD UWAGĘ CELE I GEOGRAFICZNY ZASIĘG DOKUMENTU ORAZ CELE, PRZEDMIOT OCHRONY I INTEGRALNOŚĆ OBSZARU NATURA 2000

W tym rozdziale zostały przedstawione rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie. Opisano teoretyczne scenariusze możliwych rozwiązań przestrzennych.

Ze względu na znaczną odległość większości obszarów opracowania od obszarów Natura 2000 i innych form ochrony przyrody przedstawiono następujące dwa warianty alternatywne zagospodarowania przestrzennego:

- Wariant nr 1 – zaniechanie opracowywania miejscowego planu,
- Wariant nr 2 – zwiększenie intensywności zabudowy oraz ograniczenie (inwestorski) powierzchni terenu biologicznie czynnego.

Wariant alternatywny nr 1

Skutki zaniechania opracowywania i uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, będącego przedmiotem prognozy, zostały przedstawione w rozdziale 6.2. prognozy oddziaływania na środowisko.

Wariant alternatywny nr 2

Wariant ten przedstawia sytuację najbardziej korzystną dla ewentualnych przyszłych inwestorów. Proponuje się zwiększenie intensywności zabudowy oraz zmniejszenie udziału powierzchni terenu biologicznie czynnego na terenach zabudowy. Spowodowane jest to wymaganiami inwestorskimi, według których należałoby przeznaczyć jak najwięcej terenów pod zabudowę lub zagospodarowanie związane z zabudową, w tym pod działalność produkcyjną, usługową lub produkcji rolniczej. W związku z powyższym dopuszczona intensywność zabudowy zwiększyłaby się na wszystkich terenach budowlanych, a powierzchnia terenu biologicznie czynnego zostałaby zmniejszona. Na terenach, na których nie dopuszczono zabudowy, nie prognozuje się żadnych zmian. Z powodu intensyfikacji zabudowy większość terenów byłaby przekształcona na cele budowlane i mogłaby być zachwiana równowaga przyrodnicza.

Prawdopodobny wpływ zmian zawartych w wariantcie alternatywnym nr 2 na poszczególne komponenty środowiska w stosunku do pierwotnego projektu planu przedstawia się następująco:

- Różnorodność biologiczna, fauna i flora – zwiększony negatywny wpływ poprzez zachowanie mniejszej powierzchni terenu biologicznie czynnego;
- Ludzie – zwiększony negatywny wpływ – ograniczenie terenów zielonych zwiększenie zabudowy spowoduje większe oddziaływanie na istniejące tereny zamieszkania;
- Woda – wzrostu negatywnego oddziaływania poprzez zwiększoną antropopresję;
- Powietrze – niewielki wzrost negatywnego oddziaływania związany z większym wpływem terenów o dużej intensywności zabudowy;
- Powierzchnia ziemi – wzrost negatywnego oddziaływania poprzez zwiększenie intensywności zabudowy oraz ograniczenie powierzchni terenów biologicznie czynnych;

- Krajobraz – możliwy negatywny wpływ na krajobraz poprzez negatywne oddziaływanie terenów o zwiększonej intensywności;
- Klimat – brak znaczącego oddziaływania lub brak możliwości stwierdzenia wpływu;
- Zasoby naturalne – negatywne oddziaływanie na gleby związane z ograniczeniem powierzchni terenu biologicznie czynnego; brak wpływu na surowce mineralne;
- Zabytki – brak wpływu;
- Dobra materialne – możliwe zwiększenie zainteresowania terenami przez inwestorów, niewielkie zwiększenie cen gruntów, zwiększony negatywny wpływ na istniejące gospodarstwo rolne;
- Natura 2000 – możliwy zwiększony negatywny wpływ poprzez większą antropopresję terenów o znacznej intensywności zabudowy; brak większego wpływu na integralność obszarów.

10. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU PONADLOKALNYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

W wyniku analizy zapisów w odniesieniu do środowiska przyrodniczo-kulturowego stwierdzono, że projekt miejscowego planu odpowiada celom ochrony środowiska na wszystkich szczeblach (międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym). Wśród głównych celów odnoszących się do problematyki ochrony środowiska, ustanowionych przez Unię Europejską można wyróżnić m.in. przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczeń na zdrowie oraz lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych. Zgodnie z ustawą *Prawo ochrony środowiska*, w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy zapewnić warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska.

W projekcie planu zawarte zostały cele przedstawione w poniższych dokumentach:

- a) Siódmy Unijny Program Działań w zakresie Środowiska Naturalnego do roku 2020 „Dobrze żyć w granicach naszej planety” wprowadzony decyzją nr 1386/2013/EU i Rady z 20 listopada 2013 r, którego głównymi celami są m.in.:
- ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego:
 - o ograniczenie lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko przyrodnicze,
 - o ustanowienie odpowiednich udziałów powierzchni terenów biologicznie czynnych – minimalizacja negatywnego wpływu na różnorodność biologiczną i powierzchnię ziemi,
 - o pośrednio zapisy regulujące podłączenie do odpowiednich sieci infrastruktury technicznej,
 - o zachowanie części terenów rolniczych i przeznaczonych pod zalesienie;
 - przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną:
 - o wprowadzenie nakazu stosowania do celów grzewczych i technologicznych paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi, w tym energii elektrycznej i odnawialnych źródeł energii;
 - ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem obciążeniami i zagrożeniami dla zdrowia i dobrostanu:

- ograniczenie lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko przyrodnicze,
 - wprowadzenie nakazu stosowania do celów grzewczych i technologicznych paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi, w tym energii elektrycznej i odnawialnych źródeł energii;
 - zabezpieczenie inwestycji na rzecz polityki ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianie klimatu oraz urealnieniu cen:
 - wprowadzenie zapisu dotyczącego stosowania odpowiednich paliw.
- b) Europejska Konwencja Krajobrazowa – Florencja 2000, w myśl której krajobraz jest kluczowym elementem dobrobytu całości społeczeństwa i jednostek oraz, że jego ochrona, gospodarka i planowanie niesie za sobą prawa i obowiązki dla każdego człowieka, a także, że jakość i różnorodność krajobrazów europejskich stanowi wspólny zasób oraz, że ważna jest współpraca na rzecz ich ochrony, gospodarki i planowania –
- stwierdzić należy, że celem planu jest harmonizowanie nowych terenów budowlanych i rozwój obszarów zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju i ładu przestrzennego. Dopuszczone zagospodarowanie jest w większości kontynuacją funkcji sąsiadujących z planem. Wyznaczone ograniczenia i parametry dla nowej zabudowy nie spowodują degradacji krajobrazu. Należy się spodziewać zachowania krajobrazu na wyznaczonych terenach rolniczych oraz korzystnego wpływu na krajobraz na terenach przeznaczonych pod zalesienie.
- c) Strategia Rozwoju Województwa Wielopolskiego, która za jeden z celów obiera utrzymanie obecnego stanu środowiska na poziomie gwarantującym następnym pokoleniom korzystanie z niego w stopniu równym, w jakim korzysta pokolenie obecne, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Szczególnego znaczenia nabiera z jednej strony korzystanie z zasobów w sposób racjonalny, a z drugiej, korzystanie przyczyniające się do rozwoju. Realizacja tego celu powinna odbywać się przy minimalizowaniu negatywnego wpływu działalności gospodarczej na środowisko:
- projekt planu realizuje powyższe zapisy umożliwiając rozwój danych obszarów ograniczając antropopresję poprzez odpowiednie zapisy dotyczące m.in.: ograniczenia intensywności zabudowy i określenia minimalnych powierzchni terenów biologicznie czynnych, ograniczenia lokalizacji przedsięwzięć znacząco oddziałujących na środowisko, podłączenia do odpowiednich sieci infrastruktury technicznych oraz stosowania niskoemisyjnych paliw.
- d) Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego – do najważniejszych kwestii związanych z ochroną przyrody należą:
- ochrona przyrody i przywracanie walorów środowiskowych:
 - ograniczenie lokalizacji przedsięwzięć znacząco oddziałujących na środowisko, wymagania dotyczące przyłączenia do odpowiednich sieci infrastruktury technicznej oraz stosowania paliw niskoemisyjnych – ograniczenie antropopresji;
 - zachowanie, wzbogacanie lub odtwarzanie różnorodności biologicznej i krajobrazowej:
 - określenie odpowiednich udziałów powierzchni terenów biologicznie czynnych,
 - zachowanie części terenów rolniczych i wyznaczenie terenów przeznaczonych pod zalesienie;
 - racjonalne wykorzystanie złóż kopalin – brak znaczącego wpływu;
 - racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego dla rozwoju energii ze źródeł odnawialnych:

- dopuszczenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii do celów grzewczych i technologicznych;
 - zagospodarowanie obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi – nie dotyczy.
- e) Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 tzw. SPA2020:
- łagodzenie skutków zmian klimatu i ich czynników antropogenicznych, w tym m.in. łagodzenia skutków miejskiej wyspy ciepła w okresie wysokich temperatur powietrza, zanieczyszczenia, wodnej i wietrznej erozji gruntu, łagodzenie skutków intensyfikacji opadów poprzez:
 - zapewnienie efektywnej wentylacji miast poprzez wprowadzanie korytarzy i zielonych pierścieni wokół miast z kontynuacją w strefie pozamiejskiej, w szczególności terenów leśnych,
 - zapobieganie podtopieniom i powodziom poprzez zwiększenie wyposażenia w sprawny system odwodnienia i ochronę przed zabudową obszarów pochłaniających nadmiar wody, opóźniających odpływ/spowalniających przepływ i retencjonujących ją, jak: poldery, suche zbiorniki wodne, tereny zielone i grunty o dużej pojemności wodnej (głównie torfy, mursze),
 - zmniejszenie negatywnego oddziaływania niedoborów wody (suszy) poprzez zmniejszanie zużycia wody, m.in. wodochłonności produkcji, wprowadzanie mechanizmów finansowych sprzyjających oszczędności wody a także uszczelnienie systemów wodociągowych w celu ograniczenia strat w sieci.

W projekcie planu wprowadzono zapisy dotyczące powierzchni biologicznie czynnej, intensywności zabudowy, zaopatrzenia w wodę, odprowadzania ścieków bytowych i komunalnych oraz odprowadzania wód opadowych i roztopowych.

11. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Przedmiotem oceny zawartej w niniejszej prognozie są ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca w miejscowościach: Czarnuszka, Koźminiec, Izbiczo, Karmin i Strzyżew zwanego dalej „planem”. Omawiany projekt planu zawiera ustalenia, o których mowa w art. 15 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945).

Obszary ujęte w opracowaniu planu objęte są obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego z dnia 23 października 2006 r. – uchwała nr XXXVII/210/06 Rady Gminy Dobrzyca.

Celem regulacji zawartych w ustaleniach planu jest m.in.:

- aktualizacja ustaleń planu w odniesieniu do złożonych wniosków w celu umożliwienia zamierzeń inwestycyjnych oraz dostosowanie do obowiązujących przepisów z zakresu planowania przestrzennego;
- określenie parametrów zabudowy i wskaźników zagospodarowania terenów;
- uwzględnienie zasad i obowiązujących przepisów z zakresu ochrony środowiska.

W prognozie oddziaływania na środowisko uwzględnia się informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów, powiązanych z projektem planu.

Procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przebiegała równolegle do toku tworzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będącego przedmiotem opracowania. Sporządzono ją przy zastosowaniu metod opisowych, analiz

jakościowych wykorzystujących dostępne informacje o stanie środowiska oraz oceny skutków przewidywanych zmian w środowisku, na podstawie których wyciągnięto określone wnioski.

Dokonując analizy i oceny stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska należy pamiętać, że muszą się one odnosić do obszaru objętego projektem planu. Za najistotniejsze z punktu widzenia ochrony środowiska, należy uznać monitorowanie w zakresie ochrony powietrza oraz ochrony wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniem i oddziaływania w zakresie hałasu.

Obszar gminy Dobrzyca położony jest w odległości ok. 200 km od najbliższej granicy państwa, dlatego nie ma podstaw do prognozowania dalekosiężnych, transgranicznych oddziaływań na środowisko.

Dobrzyca jest gminą miejsko-wiejską położoną w środkowo-zachodniej Polsce w centralnej części województwa wielkopolskiego. Jest jedną z sześciu gmin powiatu pleszewskiego. Gmina Dobrzyca, która od stycznia 2014 r. stała się gminą miejsko-wiejską, poza rolnictwem zaczyna rozwijać się w coraz większym stopniu w kierunku produkcyjnym, mieszkalnym, a także usługowym. Powierzchnia gminy Dobrzyca wynosi około 117 km². Według danych Głównego Urzędu Statystycznego liczba mieszkańców gminy w 2017 r. wynosiła 8 228 i nieznacznie się zmniejszyła w stosunku do lat poprzednich (BDL GUS).

Gmina Dobrzyca leży w zdecydowanej większości na terenie JCWPd nr 61 Teren gminy położony jest także w niewielkich fragmentach na obszarze JCWPd nr 79 oraz JCWPd nr 81. Na stronie internetowej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu zamieszczono wyniki badań wód podziemnych prowadzonych w sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego w 2017 r. Na terenie gminy Dobrzyca nie znajdował się żaden punkt kontrolny. W najbliższym położonym punkcie monitoringu, w miejscowości Wałków w gminie Koźmin Wielkopolski stwierdzono IV klasę końcową czystości wody.

Gminę Dobrzyca swym zasięgiem obejmuje cztery jednolite części wód: Lutynia do Radowicy (PLRW60001618524), Giszka (PLRW6000161849329), Ner (PLRW600017184949) oraz Lubieszka (PLRW600016185269). JCWP „Lutynia do Radowicy”, „Lubieszka” i „Ner” zaliczone zostały do części wód wyznaczonych jako obszar wrażliwy na substancje biogenne - obszary wrażliwe wyznaczone na mocy dyrektywy 91/676/EWG oraz na mocy dyrektywy 91/271/EWG.

Zgodnie z mapą hydrograficzną (Ryc. 3) podłoże na terenie gminy stanowią przeważnie grunty 3 klasy, o słabej przepuszczalności – gliny i piły.

W 2017 roku wykonano ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Uwzględniając kryteria odnoszące się do ochrony zdrowia strefę wielkopolską zakwalifikowano do klasy C pod kątem zanieczyszczenia pyłem PM_{2,5}, pyłem PM₁₀ i benzo(a)pirenem, a w przypadku pozostałych substancji – do klasy A. Oprócz oceny pod kątem ochrony zdrowia badano również jakość powietrza z uwzględnieniem kryteriów dla ochrony roślin. Badania wykonano wyłącznie dla strefy wielkopolskiej, określając stężenie zanieczyszczeń: ozonem, dwutlenkiem siarki i tlenkami azotu. We wszystkich trzech przypadkach zakwalifikowano ją do klasy A. Z uwagi na rozległy obszar i uogólnienie wyników dla strefy wielkopolskiej, stan jakości powietrza atmosferycznego w gminie Dobrzyca może być lepszy od przydzielonych klas.

Przez gminę Dobrzyca nie przebiegają żadne drogi krajowe lub wojewódzkie, ani żadne linie kolejowe, które mogłyby być źródłem hałasu komunikacyjnego. W gminie zlokalizowanych jest mało zakładów, które mogłyby w znaczący sposób negatywnie oddziaływać na środowisko akustyczne. Nie było przeprowadzanych żadnych badań dotyczących hałasu przemysłowego.

Na terenie gminy Dobrzyca, w jej południowo-wschodniej części znajdują się północne fragmenty dwóch obszarów Natura 2000: Obszar Specjalnej Ochrony ptaków Dąbrowy

Krotoszyńskie [PLB300007] oraz Specjalny Obszar Ochrony siedlisk Uroczyńska Płyty Krotoszyńskiej [PLH300002]. W granicach gminy (w jej południowych fragmentach) znajduje się także część Obszaru Chronionego Krajobrazu Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków-Rochy.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmuje piętnaście różnych obszarów w gminie Dobrzyca, oddzielonych przestrzennie. Położone są w obrębach geodezyjnych: Czarnuszka, Izbiczno, Karmin, Koźminiec, Strzyżew. Większość z nich jest niezabudowana, albo częściowo zabudowana. Jedynie na kilku obszarach znajdują się budynki lub ich części, głównie zabudowy zagrodowej, mieszkalne jednorodzinne lub usługowe. Doprowadzone są do nich podstawowe sieci infrastruktury technicznej. Na jednym z obszarów opracowania znajduje się linia elektroenergetyczna średniego napięcia. W przypadku pozostałych terenów – w większości przypadków podstawowe media znajdują się na sąsiednich terenach lub wzdłuż przyległych dróg publicznych. Na zdecydowanej większości terenów brak jest kanalizacji sanitarnej oraz deszczowej. Niezabudowane tereny porośnięte są przede wszystkim roślinnością typową dla środowiska rolniczego, w tym część stanowi odłogi. Obszary opracowania znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie dróg publicznych lub w niedalekiej odległości od nich. Trzy obszary: dwa w obrębie Koźminiec i jeden w obrębie Karmin zlokalizowane są w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków-Rochy, Pozostałe tereny objęte planem położone są poza obszarami chronionymi wyznaczonymi na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Stan środowiska przyrodniczego na obszarach opracowania można określić jako dobry. Miejscami mogą występować zanieczyszczenia związane z gospodarką rolną lub z funkcjonowaniem gospodarstw rolnych albo zanieczyszczenia wytworzone przez ruch samochodowy na przyległych drogach publicznych. Można się również spodziewać emisji zanieczyszczeń z sąsiednich terenów zurbanizowanych, w tym zakładów usługowych lub produkcyjnych, jednak z powodu braku jakichkolwiek badań dotyczących jakości stanu środowiska na analizowanych obszarach oraz funkcjonowania powyższych zakładów, nie można stwierdzić, jaki dokładnie mają one wpływ na obszary objęte planem.

Na obszarach objętych projektem planu obowiązuje obecnie miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca uchwalony uchwałą nr XXXVII/210/06 Rady Gminy Dobrzyca z dnia 23 października 2006 r.

Większość terenów opracowania w wyniku uchwalenia planu zostanie przekształcona z użytkowania rolniczego lub nieużytkowanych gruntów na tereny budowlane. Największe przekształcenia będą dotyczyły terenów przeznaczonych w miejscowym planie pod zabudowę produkcyjno-usługową lub produkcję rolniczą. Wszystkie tereny objęte planem leżą w zasięgu gleb o wysokiej przydatności rolniczej (klasy I-III), dla których uzyskano zgodę na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne.

Na obszarze planu nie zidentyfikowano znaczących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu poza ewentualnymi zanieczyszczeniami rolniczymi i zanieczyszczeniami ściekami przemysłowymi w przypadku wystąpienia awarii. Są to jednak zanieczyszczenia potencjalne i nie ma udokumentowanych negatywnych oddziaływań wynikających z dotychczasowego użytkowania terenu.

Na obszarach przeznaczonych pod zainwestowanie, podczas inwentaryzacji nie stwierdzono występowania gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r, poz. 627 ze zm.), jednak nie wyklucza się ich występowania lub pojawienia. Brak jest również jakichkolwiek opracowań, inwentaryzujących florę i faunę analizowanych terenów.

Projektowane zagospodarowanie terenu nie powinno wprowadzać dodatkowych zagrożeń dla zdrowia ludzi pod warunkiem bezwzględnego wyegzekwowania wszystkich ustaleń

zawartych w planie. Potencjalnym źródłem zagrożenia może być zatem niepełna realizacja wytycznych planu, dotyczących zapewnienia odpowiedniej jakości środowiska na przedmiotowych terenie.

Nie prognozuje się negatywnego wpływu na zasoby wód podziemnych i powierzchniowych ze względu na uwzględnienie wymogów ochrony wód i celów środowiskowych dla nich ustanowionych. Realizacja ustaleń planu nie będzie miała wpływu na nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, zatwierdzonym na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 18 października 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1967), gdyż odbywa się w oparciu o przepisy odrębne uwzględniające te cele środowiskowe.

Zmiany wprowadzone w projekcie planu mogą mieć niewielki wpływ na kształtowanie mikroklimatu. Możliwy jest niewielki wzrost temperatury powietrza związany ze zjawiskiem „wyspy ciepła”. Nowa planowana zabudowa i infrastruktura komunikacyjna silniej się nagrzewają od terenów jeszcze niezagospodarowanych. Ponadto w okresie grzewczym budynki oddają część ciepła na zewnątrz.

W projekcie miejscowego planu w celu minimalizacji negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi, określony został minimalny udział powierzchni terenu biologicznie czynnego oraz maksymalna powierzchnia zabudowy. Teren jest płaski, na obszarze nie występują grunty narażone na osuwanie się mas ziemnych.

Na obszarze występuje krajobraz wiejski. Po analizie sytuacji terenowej oraz przedstawionych dokumentów (ustalenia Studium, analiza urbanistyczna oraz fotograficzna) można przyjąć, że nie nastąpi degradacja krajobrazu lecz jego jakościowa zmiana na obszarach, dla których możliwa jest realizacja zabudowy.

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego wprowadzono między innymi następujące rozwiązania, mające na celu minimalizację negatywnych oddziaływań na środowisko: ograniczenie lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko; zachowanie części terenów z zakazem zabudowy; ustalenia dotyczące podłączenia do sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej; nakaz zachowania odpowiednich wartości powierzchni terenów biologicznie czynnych.

W wyniku analizy zapisów w odniesieniu do środowiska przyrodniczo-kulturowego stwierdzono, że projekt miejscowego planu odpowiada celom ochrony środowiska na wszystkich szczeblach (międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym).